

ÇIÇU

OYUN

(Üç bölüm, beş tablo)

KIŞILER

- ADAM**
ÇİÇÜ — Lâstikten yada plâstikten yapılmış man-kendir. Şişirilince kadın vücudu biçimini alır, içindeki hava boşalınca söner. Bun-lardan iki tane olacak, ikisi de tıpatıp bir-birine benzeyecek. (Amerikalıların «Betsy» dedikleri ve savaşa giden erlere verdikleri mankenlerdendir)
- NİREY** — Müzik çalar saaté Adam bu adı vermiştir; saat başlarında gittikçe hafifleyip sönen lirik bir melodi çalar.
- PIKİ** — Yalnızca sesi ve havlamaları duyulacak olan köpeğin adı.
- LAMİ** — Yalnızca miyavlamaları duyulacak olan kedinin adı.
- YUMUŞ** — Kafesteki kuş.
- BEYTİ** — Kaplumbağa (Kirpi de olabilir).
- DUDUL** — Akvaryumdaki balıkların adı.
- RİSAMİ** — Saksıdaki bitkiye Adam bu adı vermiştir.
- CEST** — Biblo
- VAVU** — Başka bir biblo.
- TELEFON**

NOT :

- 1 — Tek aktörlü bu oyunda, yukarda sıralanan eşyalar, aksesuar olarak değil, canlı kişiler olarak sahne-
de değerlendirilecektir. Hayvanlar da oyuncu ni-
telikliğini kazanmalıdır.
- 2 — Sahneyi ışıklandırma olanakları elverirse, ışık kay-
nakları, birinci tablodan son tabloya kadar, git-
tikçe yukardan aşağı doğru kaydırılmalıdır.
Şöyle ki:
Birinci perdede ışıklar tepeden gelmeli.
İkinci perdede ışıklar yanlardan ve orta yükseklik-
ten gelmeli.
Üçüncü perdenin ilk tablosunda ışıklar döşeme dü-
zeyinden gelmeli. Üçüncü perdenin son tablosun-
daysa ışıklar dipten gelmelidir. (Işıklandırma tek-
niği elverirse).
Böylece Adam'ın gittikçe yalnızlık bataklığına gö-
müldüğü, kendi yalnızlığının korkusuna kapıldığı
anlatılmak istenmektedir.
- 3 — Bu oyunda sembollerle anlatılan yalnızlık kavra-
mı, sahnede elle tutulabilen, gözle görülebilen can-
lı varlık haline getirilmelidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

*Bir apartmanın çatıkatı dairesinin aynı
zamanda salon ve oda olarak da kullanılan ge-
nişçe girişi. Ortalığın dağınıklığı ve eşyaların
karışıklığından burda bir bekârın yalnızbaşına
yaşamakta olduğu anlaşılmaktadır. Karşıda,
sağ köşeye yakın, merdivene açılan kapı.*

Solda, başka odaya açılan kapı.

*Sağda evin içine (Mutfak ve banyo kori-
doruna) açılan kapı. Bu koridordan (Yani Ku-
listen) doğrudan doğruya, kapısız olarak salo-
nun önüne (Sahne önüne) çıkılır.*

*Sol duvarda, arkada, normal insan boyun-
dan yüksekte bir pencere vardır. Perdesiz olan
bu pencerenin üst yarısı sararmış gazeteyle ör-
tülü, alt yarısı çıplak camdır.*

*Karşı duvar dibinde divan vardır. Divanın
üstünde, duvara yağlı boya kadın resmi asılı.
Ortada, sağa yakın yerde bir masa.*

Üç iskemle, bir koltuk.

Telefon, teyp, radyo, pikap.

Raftarda kitaplar, Cest, Vavu.

Balık akvaryumu.

Kafeste kuş.

Müzikli çalar saat.

Fırtınalı bir kış gecesidir.

Perde açıldığında sahne karanlıktır, hiçbir şey görünmez.

Adam rafların önündeki koltukta oturmakta. Çiçü, divanda yatıyor. Aralıklı olarak beş kere şimşek çakar; her şimşek çakışında pencere camından vuran ışık, divanda yatmakta olan Çiçü'nün çıplak vücudunu aydınlatır; böylece seyircilerde, divanda gerçekten çıplak bir kadının yattığı sanısı uyandırmalıdır.

Perdenin açılmasıyla müzikli saat da çalmaya başlar; saatin tekrarladığı melodi sönerken Adam konuşmaya başlayacaktır.

ADAM (Yaşlı bir koca, gücendirdiği kaprisli karısının gönlünü almak için nasıl yaltaklanarak dil dökerse, o ses tonuyla konuşur) : Çiçüüü! (Daha yumuşak seslenir) Çiçüüü... (Değişik anlamlar veren değişik ses tonlarıyla, heceleri kısaltıp uzatarak dört kere daha seslenir) Çiçü... Çiçüüüüü... Çiçü... Çiçüüüüü... (Birinci şimşek çakar) Çiçüm benim... Canım Çiçüm! Neye sesini çıkarmıyorsun? (Uzaktan hafif gök gürültüsü) Çiçü... Çiçüüü... (Susma) Konuşsana canım. Ama birşey söyle... (Susma) Yanıma gelsene sevgilim... Haa, anladım, Çiçü artık beni sevmiyor. (İkinci şimşek çakar, birincisinden şiddetlidir) Yoksa bana darılmış mı?... Neden darılmış acaba? (Birincisinden şiddetli gökgürültüsü) Sevgilim, ama orda çıtırçıplak yatılmaz, üşüyeceksin. Üstüne birşey ört. (Susma) Örtü getireyim mi? Anlaşılan bu Çiçü dilini yutmuş... (Susma) Bir evin içinde dargınlık olmaz ki sevgilim... Hem birşey yapmadık ki seni darıltacak... (Üçüncü şimşek çakar, ikincisinden parlaktır.) Hadi gel, gel

yanıma... Hadi barışalım... Ben geleyim mi, yanına gelsem kızar mısın? (Daha yüksek gökgürültüsü) Çiçü... Çiçüm... Lâmbayı yakayım mı? (Dördüncü şimşek çakar) Sevgilim, üşüyeceksin orda... (Yaltaklanır) Canım, yavrum, Çiçüm... Bitanem. Ne yaptım da gücendin bana? Seni incitecek (Gök gürültüsü) birşey yaptımsa affet... Bile bile birşey yapmadım... Lâmbayı yakayım mı Çiçü?... (Beşinci şimşek çakar, çok parlaktır ve uzun sürer) Ama birşey söyle canım... (Oturduğu yerden kordona bağlı düğmeye basar, yuvarıdaki aplik yanar. Sahnenin sağ bölümü aydınlanır, Çiçü'nün yattığı bölüm loştur.) Çiçüüü... (Hepsinden şiddetli gökgürültüsü) Yoksa orda uyuya mı kaldın? (Kalkar, ayaklarının ucuna basarak ürkek ürkek Çiçü'nün yanına gider. Çiçü'nün çıplak ayaklarından öper, sonra bacaklarından kalçasına, göğsüne doğru oksuyarak) Bak, üşümüşsün, donmuşsun... Buz gibi her yanın... Hasta olacaksın... Hadi kalk giyin. (Divanın dibine yere oturur, Çiçü'yu oksuyarak) Seni incitecek birşey mi yaptım Çiçücuğum? Niçin darıldığını bilsem... Söylesene ne olur... Üşüyeceksin sevgilim, giydireyim seni... (Duvardaki lâmba düğmesini çevirir, sahne aydınlanır. Soldaki kapıdan çıkar. Piki'nin kesik kesik havlamaları duyulur. Elinde kadın iç çamaşırlarıyla döner. Piki susmuştur. Çiçü'nün önce kilotunu, sonra sırayla öbür çamaşırlarını giydirirken bir yandan da, omuzlarından, sırtından, göğsünden öperek konuşur) Hili, donmuşsun, donmuşsun... Buz gibi buracıkların, vah vah vah... Bu soğukta hiç böylece yatırılır mı? Peki, peki, darılma canım... Ne söyledim sanki şimdi ben... Yarın sabah erkenden ne istiyorsan alacağım şekerim, alacağım dedim... İlk işim hediyeni almak olsun... Yoo, doğumgününe daha çok var... O hediye başka... O ayrı... (Sabahlığı da giydirir) Anlıyorum, anlıyorum, demek

bu dargınlık da bahane, kapris... (Çiçü'nün yanına oturur) Senin bu kaprislerin bana çok ağıra patlıyor hanımefendi... (Piki havlamaya başlar) Sus Piki... Sus diyorum... Senin de derdin ne? (Çiçü'ya) Benim bu dünyada bir tane Çiçüm var. (Piki'ye) Sus Piki, anladık, bir de sen varsın... Karnın mı acıktı? Dur geliyorum, bekle biraz... Açlıktan ölmedin ya... (Çiçü'yu kucagina alır, masa yanındaki sandalyelerden birine oturtur) Sen burda cici cici, uslu uslu otur, ben gidip şu Piki'nin mamasını vereyim. (Sağdaki kapıdan çıkar, kapı arkasından Lami'nin miyavlamaları duyulur. Elinde Piki'nin yemeği olan bir tabakla gelir, soldaki kapıyı açar, içeri girmeden eğilip yemeği Piki'nin önüne koyar, eğik olarak onunla konuşur) Amma da acıkmışsın Piki... Obur Piki... Yavaş ye, boğulacaksın... Senin gibi ağgözlü köpek görmedim. (Kapıyı kapar, Çiçü'nün yanındaki iskemleye oturur. Lami miyavlamaya başlar.) Şimdi söyleyiniz bakalım, pek sayın Bayan Çiçü, ben size ne yaptım da bana darıldınız? Size kaba bir söz mü söyledim? İncitecek, kırıcı bir davranışımı hiç hatırlamıyorum. (Miyavlayan Lami'ye) Lami, şimdi de sen mi başladın, sus be... Aaa, bunlardan da hiç rahat yok, iki laf konuşturmuşuycular adama... Biri susar, biri başlar. (Çiçü'ya) Söyle, yoksa kıskançlık mı?.. Sen benim biricik sevgilimsin, ilk ve son sevgilim. İnan bana Çiçü, hayatımda senden başka, ne kadın, ne sevgili, ne arkadaş, ne dost var; her şeyim sensin benim... (Lami'ye) Sus Lami, nedir sizden çektiğim be, hepinizden bir türlü... Aaa, bıktım artık... (Çiçü'ya) Senden öncekiler mi? (Susma, sonra büyük üzüncle) Senden öncekiler... Onların hepsi de beni yalnız, yapayalnız bıraktılar, beni senin cansız kollarına attılar Çiçü... Senin ruhsuz teninde avunmak, yüreksiz göğsüne sığınmak istiyorum... Seni kendi soluğumla şişirip yal-

nız kendim için yaşıyorum, isteyince de içindeki havanı boşaltıp seni öldürüyorum. Ben sevmeden yaşayamazdım ki Çiçü... Sevmeden geçenler, yaşanmamış günlerim... Yıllardır seninleyiz işte, böyle başbaşa, yanyana, hep böyle kalacağız... (Daha büyük üzüncle) Sen öbürlerine benzemezsin, hiç, hiç benzemezsin. Sen onlar gibi beni benden itmezsin, beni kendimden atmazsın, anlayışsızlık nedir bilmezsin, kıskanmazsın, kavga etmezsin, ihanet edemezsin... (Gözleri yaşarır) Canın yok senin, ruhun yok, dilin yok... Konuşamazsın, gülemezsin, ağlayamazsın, sevinemezsin... Senin yerine ben güllüyorum... (Yaşlı gözleriyle güllümser) Senin yerine ben konuşuyorum, senin yerine ağlıyorum gerekirse... Seninle öyle mutluyum ki... (Sarılır, Çiçü'yu iki kolu arasına alır.) Benim sarışın bombam... (Cilvelenerek) Hanımış, hanımış benim Çiçüm... (Miyavlaması artan Lami'ye) Dur be Lami... Sırası mı şimdi... Ben kendime hiç zaman ayıramıyacak mıyım sizden... Sanki geberdin açlıktan, öf, hiç rahat yok... Aman, dur, dur geliyorum işte... (Lami'nin yemeğini vermek için sağdaki kapıdan çıkar, miyavlama kesilir, az sonra döner) Koca parça ciğeri yedi yuttu... Yaa, işte böyle Bayan Çiçü, aramızda kıskançlık yok. Sen benim için dünyanın en sevimli kadınısın. Sen benim vazgeçilmezimsin, cayılmazsın... (Sarılır, öper) İyi ama neye hâlâ surat asiyorsun? (Duvarlara bakınır) Haa, anladım... (Duvarda asılı kadın resmini göstererek) Yoksa bu mu, onu mu kıskanıyorsun? Kıskanç çocuk... Ayol o benim halam, halamın resmi... Çoktan ölmüş olan halamı da kıskanacak değilsin ya... Peki, peki... (Divana çıkarak, asılı resmi ters çevirir. Çiçü'nün yanına gelir, çenesini tutar.) Şimdi de sana bir sürprizim var sevgilim... (Çabuk gider, el çantasından bir kadife kutu, kutu içinden bir kolye çık-

rır, Çiçu'nun boynuna takar, uzaklaşıp bakar) Çok, çok yakıştı Çiçu... Beğendin mi canım? Teşekkürle değmez. Birşey değil. Sen çok daha değerlisine lâyıksın. (Kafese bakarak) Dur şu Yumuş'un da yemini, suyunu vereyim, ondan sonra rahat rahat konuşuruz (Sağdaki kapıdan çıkar, Yumuş'un yemini, suyunu getirir, sandalyeye çıkıp yemi, suyu koyarken Yumuş'la konuşur.) Acıktın mı Yumuşum, sarı Yumuşum benim... (Kanarya taklidi sesler çıkarır.) Sen de mi yalnızsın? Vah minik Yumuşum... (Kanarya taklidi sesler çıkarır) Yalnızım benim, öyle mi?... (Bu sırada bitişik daireden kavga eden karı-kocanın sesleri duyulur. Adam sevinçle sandalyeden iner, teypi alır, karşı kapı önüne getirir koyar, kapıyı aralar, sonra teypi kurar. Teyp komşu kavgasını alırken Adam mutluluk içinde onların gürültülü kavgalarını dinler.)

KOMŞU ERKEK (Sesi dışardan) : Sen nerelerdeydin geç vakitlere kadar?

KOMŞU KADIN (Sesi dışardan) : Nerdeysem nerdeydim, sana ne? Beni evde bir başıma bırak günlerce, sonra bir de neredeymişim...

KOMŞU ERKEK : Sana soruyorum, cevap ver: Nerdeydin? Nerelerde sürtüyorsun?

KOMŞU KADIN (Bağırır) : Asıl sen kendine bak, sen nerelerdesin? Evlendik evleneli, bir gece olsun evine vaktinde geldiğin oldu mu hiç? Meyhane meyhane asıl sürten sensin... Benim de bir arkadaşına, dosta ihtiyacım var...

(Kavga bağırışmaları arttıkça Adam keyiflenir, dansa benzer hareketler yapar.)

KOMŞU ERKEK : Sus, sus! Bağırma... Herkes duyacak..

KOMŞU KADIN : Varsın duysunlar da öğrensiler seni. Niçin susacak mışım?... Kocaysan kocalığını bil... Kocam gelecek diye her akşam giyinip kuşanıp, sofrayı kurup seni bekliyorum... Ben insan değil miyim?...

Hiç beni düşünüyor musun?...

KOMŞU ERKEK : Surat asmandan, vırvırından bıktım da ondan gelmiyorum, anladın mı şimdi... Akşama kadar işde yorulan koca karısından bir güleriyiz bekler... Yalnızlıktan patlıyorum, senin yanında daha çok yalnızım...

KOMŞU KADIN : Kimin yüzünden? Hep senin... Ben de patlıyorum yalnızlıktan.

KOMŞU KADIN : Kocanın dertleri senin umurunda mı? Eve erken gelip de seninle kavga mı edeyim?... Ne kadar az görürsem suratını, o kadar az kavga ederiz... Ne konuşacağız seninle?...

KOMŞU KADIN : Doğru, artık konuşacak lâfımız bile kalmadı... (Ağlıyarak) Dayanamıyacağım, dayanamıyacağım artık...

KOMŞU ERKEK : Ben de çekemiyorum, yeter be...

KOMŞU KADIN (Daha yüksek sesle bağırarak) : Alıp başımı gideceğim...

KOMŞU ERKEK : Git, git de kurtulayım artık... (Kadının ağlaması arttıkça kocası da yumuşamaya başlar, gittikçe yumuşayarak konuşur.) Sus, ağlama! Ne söyledim de sanki, ağlıyorsun... Asıl sen bana söyledin... Hem yap et, hem de ağla... Ne var ağlıyacak sanki... Sus diyorum, sana birşey mi söyledim ben, kalp kırıcı birşey söylemedim ki...

KOMŞU KADIN (Ağlıyarak, ama yumuşamış) : Daha ne diyecektin? Kaldı mı söylemediğin birşey?...

KOMŞU ERKEK (Daha tatlı sesle) : Canım, iki lâf da konuşmıyalım mı, hiç mi ağızımı açmıyacağım ben?... Ben sana «Bugün nerdeydin karıcığım?» dedim ki söz konusu açılın da konuşalım... Güzel güzel cevap verseydin ya... Hemen bağırıyorsun...

KOMŞU KADIN : Güzel güzel sorsaydın, ben de güzel güzel cevap verirdim...

KOMŞU ERKEK : Hadi hadi uzatma... Bak, hah işte

böyle gül biraz...

(Susma, komşu kavgası bitmiştir. Adam, bir süre kulağını kapı aralığına koyup, konuşanları dinlemeye çalışır, sonra kapıyı kapar. Teypti raflardan birine koyar, çalıştırır. Deminki karı-koca kavgasının son bölümü teypte duyulur; teypteki ses daha net, daha yüksektir.)

ADAM (Teypteki konuşma bitince) : Barıştılar bile...

(Sevinçli) Şimdi sarılmışlardır birbirlerine, sevişiyorlardır. (Mutlu) Isıları birbirlerine geçer tenlerinden sınımsıcak, ısıtırlar soğukluklarını... Her kavgadan sonra barışır, yeniden sevişirler. (Üzgün) İnsanın hiç olmazsa kavga edecek bir kimsesi olmalı... Kavga bile mutluluk... Sen kavga edemezsin ki Çiçü, hiç kızmazsın bana... Senin yerine ben kızıyorum kendime, sonra yine senin yerine ben barışıyorum kendime... Seni ne kızdırıp darıtabilirim, ne sevindirip barıştırabilirim. (Çiçü'nün yanındaki sandalyeye oturup, dirseklerini masaya dayar, başını iki eli arasına alır.)

ADAM (kendisi) : Kimin için yaşıyorsun sen? Hiç!... Kimin için çalışıyorsun? Hiç!... Her zaman anlacak büyük işler yapmak isterdin; sana o büyük işi esinleyecek, o gücü sana verecek olan birini aradın, bekledin durdun... Hayatını o'nun adına adamak istiyordun. Seni anlayacak, yalnızlığından kurtaracak, seni kendisiyle bölüşecek biri... (Adam boğulur gibi ellerini boynunda dolastırır.) Hani? Uğruna dünyanın en olumlu, en ölümsüz, en güzel, en ulu işini yapacağın insan nerde?... Nerde sana yaşam sevincini serpecek el? (Adam kalkar, ayakta durur öylece, bir susukluk) İşte bu susukluk beni çıldırtacak birgün... (Susan Adam, kendi sesinin anlamlarına göre davranır) Ne kadar kulaklarını tıkasan, içindeki sessizlik çağlayanının gürültüsünü daha çok duyacaksın...

(Adam, ağır ağır bir baştan öbür başa gidip gelmeye başlar. Ayakkabıları çok gıcırdamaktadır. Derin sessizlik içinde bu gıcirtılar iyice belirir.) Sen istediğin kadar böyle gıcirtılı ayakkaplar giy... (Hoparlördeki kendi sesi alaylı güller) Ayakkabının gıcırdaması gibi, böyle dışındaki küçük seslerle, içindeki sessizliğin gürültüsünü bastıramazsın... Köpeğin havlamasıyla, kedinin miyavlamasıyla, kuş sesiyle, komşulardaki kavgalarla, çalar saatin melodisiyle kurtulmaya çalışman boşuna...

ADAM : Boşuna, biliyorum... (Söylediği sözleri tarif eder gibi aynen yaparak) Bu içindeki sessizliğin gürültüsünden sağır olacağım... Her gece eve gelip, anahtarını deliğe sokup çevirince o soğuk demirli gıcirtı, beni içinde boğacak genişlikte yayılıyor beynime. Adımını atıyorum... Çıt yok, çıt... Yalnızlığımın soğuk karanlığı üstüme üstüme soluyor, abanıyor bir derin sessiz uğultu sırtıma. Üşüyorum karanlığın susukluğundan, korkuyla hemen elektrik düğmesini çeviriyorum... Gözüm telefonda, birisi, kim olursa olsun birisi, telefon etsin diye bekliyorum... Saat çalsın diye, köpek havlasın diye, kedi miyavlasın diye bekliyorum... (Uzun bir susmadan sonra birden bağırır) Çiçü, Çiçüüü!... Konuşsana Çiçü!... (Yalvarır) Lami, Lami miyavlasana ne olur... Piki, sesini, sesini çıkar Piki!... Dışındaki sesler, bana yaşamakta olduğumu anlatın... (Adam, acı bir alaylı gülüşle çevresine, eşyalara, Çiçü'ya bakarak) Nedir bütün bunlar, benim zavallı deliliklerim; avunmak için, kurtulmak için... Bu susukluk keskin keskin, sivri sivri dişliyor beynimi... (Adam, Çiçü'nün arkasına gelir durur, elleri sarkık, omuzları düşük, yığındır. Uzun bir sessizlik) Bir ses, bir ses, ne olursa... (Şiddetli şimşek çakar, hemen arkasından gök gürleri... Yine sessizlik) Sanki açılverecek kapım da... (Fırtınanın etkisiyle pencere

ÇİÇU

kanatları birden açılıp geri çarparak gürültü çıkarır, pencerenin üst bölümündeki gazete yırtılır. Adam önce bu gürültüden korkar, sonra pencereyi kapamak için sandalyeyi pencere dibine götürür, üstüne çıkıp pencereden dışarı bakar. Dışarda hoşuna giden birşey olduğu, sandalyeden inince yüzünden belli olur. Çiçu'yu kucığına alır, soldaki kapıdan çıkarır. Döner, dolaptan dürbün çıkarır. Dürbün elinde, ayaklarının ucuna basarak, arada bir de sanki Çiçu kendisini gözetliyormuş gibi dönüp dönüp arkasına bakar, gider sandalyeye çıkar. Pencereden dışarısını seyrederek dürbünle. Arkadan, sırtının, bacaklarının, kollarının hareketinden dürbünle evlerden birinin perdesiz penceresinden içerisini dikizlediği «Röntgencilik yaptığı» bundan da zevk aldığı anlaşılır. Bir silre bakar, Piki birden havlayınca ürktüp sıçrar, sonra yine dikizler. Pencerenin kanatlarını örterek iner sandalyeden) Tuh, kapadılar... Ne vardı sanki perdeyi örtecek... (Sandalyeyi, dürbünü yerine koyar, Çiçu'ya seslenir) Çiçuuu, Çiçuuuu!... Karnın acıktı mı şekerim? (Sol kapıdan girer, Çiçu'yu alır, masa sandalyesine oturtur. Kızmış gibi) Yani kavga etmek için bahane mi arıyorsun Çiçu? Yine ne oldu da surat asıyorsun, ne yaptık şimdi?... (Çiçu birşey söylemiş de cevap verir gibi) Kim? Ben mi?... Ne zaman komşu evlerini dikizlemişim... Yazıklar olsun sana... Benim gibi ciddi bir insana nasıl da yakıştırıyorsun öyle şey... Hadi yine hiç yoktan kavga çıkarma da güzel güzel yemeğimizi yiyelim... (Çiçu'nun söylediği bir söze kızmış gibi) Aaaa, yeter artık be... Sus yahu... İftira etme bana... (Birden değişik tonda konuşarak, bundan önceki bağırmasının yalandan olduğunu belli eder) Çiçu, şu Dudulların da vemini vereyim, sonra biz yemeğe otururuz. (Sağdaki kapıdan çıkar, getirdiği yemi akvaryumdaki balıklara verir-

BİRİNCİ BÖLÜM

ken onlarla konuşur) Dudullarım benim... Şu koca Dudul'a bak hele... Saçaklı Dudul... Ağgözlüler, yeminiz gecikti mi biraz, hemen yavrularınıza yersiniz. (Çok keyifle Çiçu'ya) Biliyor musun birgün ne olacak Çiçu... Bir akşam şu kapıdan içeri girip bir de bakacağım ki, sen, elinde Piki'nin yemeği, onun karnını doyuruyorsun... Buracıkta, şaşıp kalacağım. Aaaa, Çiçu yürüyor diye şaşıracağım. Hiç kimildamadan, konuşmadan kapının önünde durup seni seyredeceğim arkandan... Sonra Lamî'nin de karnını doyuracaksın... Geldiğimde, kapıyı açıp içeri girdiğimde, burdan seni seyrettiğimden habersiz, Yumuş'un yemini, suyunu vereceksin... Sonra da Dudulların suyunu değiştireceksin. Ben ayaklarımın ucuna basa basa (Dediği gibi de yapar) Yavaş yavaş arkana gelip (Çiçu'nun arkasına gelir, bir silre susar. Sonra bir insanı ürktüme için birdenbire yapıldığı gibi yüksek sesle bağırır.) «Hoottt!» diye bağıracağım... Sen korkacaksın... «Ay sen misin? Ödüm koptu, öyle korktum ki...» diyeceksin, konuşacaksın birgün Çiçu... (Yerdeki kaplumbağayı kucığına alır, konuşur) Bay Beyti, nasılsınız? Hui, senin de mi karnın acıktı? Sıra sende Beyti... Hayır, bu havada bahçeye çıkamazsın... Biliyorsun ya geçen gün çocukların elinden zor kurtardım seni... Hadi gel, senin de karnını doyuralım... (Beyti kucığında sağ kapıdan çıkar, elinde marul yaprakları ve Beyti'yle döner, sol kapıyı açıp Beyti'yle yaprakları bırakır. Saksıdaki bitkiye yönelir) Ooo Risami, az kalsın susuzluktan kuruyacakmışsın... Vah vah... (Bitkiye bir bardak su dökerken) Senin sesin çıkmıyor öbürleri gibi... Ne ötebiliyorsun, ne miyavhyabiliyorsun, ne de havlıyabiliyorsun... Şu Dudullar gibi aç kalınca kendi yavrularını da yiyemezsin... (Yüksek sesle, kızgın) Konuşsana Çiçu!... Sen de birşey söyle... Aç ağzını ne olur... (Susma)

(Sajdaki kapı arkasında, düşüp yuvarlanan bir ka-
bın gürültüsü, kırılan bir cam kap. Adam bu sese se-
vinir) Lami, mutfakta birşey devirdi yine... Devir La-
mi, gürültü et... Ses istiyorum, ses!... Yaşadığımı an-
lat bana Lami. (Raftan aldığı biblo ile konuşur) Bay
Vavu ile Bayan Cest'i selâmlarım. Oh, siz ne yemek
istersiniz, ne de su... Ne büyürsünüz, ne yalnızlık çe-
kersiniz, ne de ölürsünüz... (İkisini de öper) Ama
varlığınız beni mutlandırıyor, bana yükü olmayan
dostlarım. (Çiçü'ya dönerek) Lami'yi, Piki'yi, Dudul-
ları, Beyti'yi, hattâ Risami'yi kıskanmanı anlıyorum,
ama yoo, benim cansız iki zavallı dostumu kıskanma!
(Bibloları yerine koyar, Çiçü'nun yanındaki sandal-
yeye yorgun, yığılır gibi oturur) Öyle yorulduğum ki
Çiçü... (Susma. Kalkar, dolaşır. Canının sıkıldığı, ne
yapmak istediğini bilmediği anlaşılır. Hiç olmazsa bi-
risiyle kavga ederek varolduğunu anlamak ister. Ka-
rısıyla kavga eden komşu erkeğin sesini taklit ederek
Çiçü'yla kavgaya başlar) Sen bugün nerelerdeydin
geç vakitlere kadar? (Susma) Sana soruyorum, cevap
ver: Ne-re-dey-din? Nerelerde sürtüyordun? (Bağı-
rır) Sus, sus be!... Vırvırından bıktım senin, yeter!...
Canımdan bezdim artık. (Susma) Kocanın dertleri se-
nin umrunda mı? Sen kendi yaşamana bak! Ben se-
ninle ne konuşacaktım... Eve gelir gelmez kavgaya
başlıyorsun. (Susma. Sanki Çiçü ağlıyormuş da, onu
avutmaya çalışan yumuşak bir sesle, gittikçe tatlı-
laşarak) İki lâf da söylemiyelim mi yani... Ben sana
bugün neredeydin karıcığım dedim. Güzel güzel ce-
vap versene... (Susma) Ağlama canım, ne var ağı-
lacak. Sus ama Çiçü... Ben seni üzmem istemedim
ki... (Çiçü'nun yanına gider, omuzlarından tutar, boy-
nundan öper) Ağlama artık... (Çiçü'yu kucagında di-
vana götürür, oturtur; kendi de yanına oturur) Gül,
gül birazcık Çiçü'm... Hadi gölge oyunu oynayalım,

ha?... (Gölge oyunu için önce ışıkları ayarlar. İki eli-
nin parmaklarına türlü biçimler vererek duvara göl-
geler düşürür. Adamın parmaklarından duvara, kurt,
balık, köpek gibi hayvanların silüetleri düşer. Bu si-
lâyetler büyük olmalıdır. Duvara gölgelerini düşürdü-
ğü hayvanların ses taklitlerini de yaparak Çiçü'yu
eğlendirmeye, avutmaya çalışır. Kendisi de oynadığı
bu oyundan sevince kapılıp «Çiçü'nun yerine» güler,
boyuna güler.) Çiçü, şu köpeğe bak, kocaman çoban
köpeği. Hav hav hav... Isıracak seni, kaç Çiçü... (Gül-
ler. Havlar. Hırlar.) Gördün mü ne sevimli eşek!...
Eşekleri seversin, değil mi? Ben de... (Anırır. Güler.
Anırır. Kahkahalarla güler. Anırır.) Ay gözlerimden
yaş geldi... Sus allaşkına Çiçü, şimdi katılacağım! Bu
da koyun işte! (Mezer) Horoza bak horoza! (Horoza
taklidi yaparak öter. Gölge oyununu bırakıp horoz
taklidi yaparak kanat çırpıp, sesler çıkararak, Çiçü'
nun çevresinde döner. Horoz tavuğa biner gibi Çiçü'
nun tepesine biner, dişleriyle ensesinden yakalar. Çi-
çü yere düşer. Adam masanın üstüne sıçrayıp gu-
rurla kanat çırpıp öter. Sonra Çiçü'yu gidiklamaya
başlar. Uzaklaşır, uzaktan gelir gidiklar, yine uzak-
laşır. Kendisi gidiklanıyormuş gibi de «Yani gidik-
ladığı Çiçü'nun yerine kendisi gidiklanıyormuş gibi»
kahkahalarla güler. Güle güle önce divanın üstünde
Çiçü'yla dönerler, sonra yere yuvarlanırlar.) Gidik-
lama!... Aman gidiklama Çiçü, bayılacağım... Of!...
(Kalkar, yavaş yavaş kendine gelir) Amma da gül-
düm!... (Gülmekten gözlerinden yaş gelmiştir. Mü-
zikli saat çalmaya başlar.) Oooo, saat on olmuş...
Bizim Nirvey, artık yemek yiyin diyor. İyice karnı-
mız acıktı sevgilim... Güzel bir sofraya hazırlıyalım
kendimize... (Elektrik düğmesini çevirerek ışığı eski
haline getirir.)

(Ceketini, kravatını, kazağını çıkarıp askıya asar.

Sağdaki kapıdan çıkar. Önünde kadınların iş önlüğü bağlı, elinde sofra örtüsüyle döner, masaya örtüyü yayar.) Bu gece yemekte bir misafirimizin de olmasını ister misin? Peki öyleyse, üç kişilik yemek hazırlıyayım... (Radyoyu açar, sağ yandaki mutfaktan üç kişilik sofra takımı, yemek getirmek için gidip geldiği sürece, radyodan da bir konuşma duyulur. Adam sofrayı kurarken çok keyiflidir, ışık ötürür, elinde tabaklarla dans eder, zıplar, oynar. Radyodaki konuşmaya önce aldırılmaz, sonra elinde tabak, ayağa dinler.)

RADYODAKİ KONUŞMA : Cilerim, gerçekten insanın en büyük bencilliği, kendi dertlerini taşımaları için dostlarını yükçü olarak kullanmak isteğidir. Bencil insanlar, durmadan yalnızlıklarından yakındıkları, yakınlarının kendilerini anlamadıklarını söyledikleri halde, kendileri hiç de başkalarının yalnızlıklarını bölüşmek istemez, yakınlarını anlamaya çalışmazlar. Bu bencillik onları, yalnızlıktan kurtarmak şöyle dursun, tersine, büsbütün karamsar yapar, yalnız bırakır. Zorla kendilerinin yarattıkları yalnızlıktan kurtulmak için kalabalığa karıştıkça, kalabalık kere yalnızlıkları artar. Bu benciller, kendi kendilerini mahkûm ederek gömüldükleri yalnızlıktan, çevrelerindeki insanları suçlu bulur, dostlarını sorumlu tutarlar. Oysa insanın yalnızlıktan kurtuluşu, kendi yalnızlıklarını başkalarına yüklemekle değil, başkalarının yalnızlıklarını yüklenmekle, çevresindekilerin dertlerini bölüşmekle olur...

ADAM : Aman Çiçu, sıkılmıyor musun bu gezeze herifi dinlemekten...

RADYODAKİ KONUŞMA : İnsanın kurtuluşu, dostlukları kazan... (Adam radyoyu kapatır.)

ADAM (Masanın çevresine üç sandalye yerleştirirken) : Burası senin yerin Çiçum, burası misafirlerimizin, bu-

rası da benim... (Çiçu'yu sandalyeye oturtur. Misafirin sandalyesinin arkasına, üstünden çıkarıp askıya astığı kendi ceketini asar. Misafire) Böyle buyrunuz efendim... (Bundan sonra yemek süresince «Evcilik» oynayan küçük çocuklar gibi yada bizdeki eski «Meddah»lar gibi davranacak, Misafirin ve Çiçu'nun yerine de kendisi konuşacaktır. Çiçu'nun, Misafirin kadehlerine, kendi kadehine içki koyar.) Buyrun efendim... Rica ederim... (Kadehini kaldırır.) Şerefimize!... (Misafirin sandalyesine geçip oturur, kendini misafirin yerine koyup kadehini Çiçu'ya doğru kaldırarak, başka bir sesle) Mutluluğunuza Hanım efendi... (Kadehi bu sefer kendi boş sandalyesine doğru kaldırarak, Misafirin sesiyle) Sağlığınıza, şerefinize!...

(Hızla kendi sandalyesine geçip oturur, kadehini kaldırır.) Mers!... (İçer) İsterseniz, neş'eli bir müzik çalayım size pikapta... (Pikapa koyduğu plâk çalmıya başlar. Müziğin sesi hafiftir. Çiçu'nun arkasına geçip kadın sesiyle) Ne güzel bir gece... (Kendi sandalyesine oturup) Bu gece sarhoş olmak istiyorum, hadi içelim... (İçer. Misafire) Köfteden almaz mısınız?... (Misafirin yerine geçip onun sesiyle) Aldım efendim teşekkür ederim... (Misafirin sesiyle Çiçu'ya) Elinize sağlık hanımefendi, köfteniz pek güzel... Enfesss!... (Çiçu'nun arkasına geçip kadın sesiyle) Afiyet olsun efendim... Biraz daha alsaydınız... Ama hiç yemediniz... Biraz da salatadan?... (Kendi sandalyesine geçip) Karım çok güzel yemek yapar... Yalnız aydın bir kadın değil, çok iyi de bir ev kadınıdır; yüzüne karşı övmek gibi olmasın ama... Hani kendi karım diye söylemiyorum vallahi... Ev kadınlığına diyecek yoktur... Niçin turşu almıyorsunuz? (Misafirin tabağına turşudan koyar) İyi ki geldiniz... Vallahi öyle sevindik ki... (Çiçu'ya) Öyle değil mi canım? (Çiçu'nun arkasına geçip kadın se-

style) Aaa tabii... Çok sevindik. Sevinilmez mi hiç?... Ne sevindik, ne sevindik... (Kadın sesiyle güler) Kı-zartmadan da buyrun efendim... (İki elini, Çiçu'nun kollarının arasından geçirip Misafir'in tabağına kı-zartma koyar. Sonra kendi sandalyesine oturup, ka-dehine rakı koyar, içer) Beyfendi bizim alle hayatımızda, mutluluğumuzu gölgeliyecek en küçük... En küçük... (Söyliyeceği kelimeyi hatırlıyamaz) En küçük... Ne derler ona... Hah, en küçük şey yoktur. (Gittikçe sarhoş olmaktadır) Yoktur... Çünkü biz... Kimiz?... Biz... Şunu arzetmek isterim ki... Ama müsaade buyurun, söz sırası bendenizde... Sözümlü bitirmedim ki daha... (Misafir'in sandalyesine geçip Misafir'in sestyle) Aile hayatınıza imreniyorum... Tanıdığım bütün karı-kocalara örnek aile diye hep sizi gösteriyorum... (Soğuk soğuk güllerken birden ciddileşerek) Ekonomik hayatınız çok iyi... Cinsel yaşayışınız olağanüstü... Tam gelişen bir aile, yakında gelişecek ve kalkınacaksınız... (Çiçu'nun arkasına geçip kadın sesiyle Misafire) Birbirimizle bugüne kadar hiç kırmış değilizdir efendim... Kocam beni hiç incitmedi... (Misafir'in sandalyesine geçer, sandalyeyi Çiçu'ya yaklaştırır, Çiçu'ya sular davranışlarla, Misafir'in sesiyle) Sız... bayan Çiçu... Nasıl anlatayım bilmem ki kocanızın yanında... Yani demek istiyorum ki... Çok daha üstün, evet evet, çok daha yüksek hayata lâyıksınız... Size olan hayranlığımı ifadeden âcızım... Güzelliginiz... Sonra şeyiniz... Şeyleriniz... Sarhoş olduğumu sanmayın rica ederim... Ben, ben... Ben samimi bir herifim... (Çiçu'nun arkasına geçer, Misafire cilvelenerek kadın sesiyle) İltifat ediyorsunuz beyfendi... Hi hi hi... Teveccühünüz... Vallahi mahcup oluyorum... Utandırıyor sunuz beni... (Kırtarak) Çok çok teşekkür ederim... Sizi hiçbir zaman unutmayacağım. (Adam, kendi sandalyesine geçer. Çiçu'yu kiskandı-

ğını belli eden sert bir sesle Misafir'e) Sığır eti alsanız... Hallis öküzlü! Hiç içmiyorsunuz... Yaaa!... Sız galiba sarhoş oldunuz... Mideniz mi bulaniyor? (Çiçu'ya ve Misafir'in sandalyesine birkaç kez bakarak, anlamlı) Benim de midem bulandı yani...

(Çiçu'nun arkasına geçip kadın sesiyle) Pılâkimden yemezseniz gücenirim, (Kırtarak) Vallahi darılırim... Ne olur buyurun... Hatırım için... Yemezsen ölümü öp... Bir kaşık al hiç olmazsa... Tadına bak canım... (Kendi yerine geçer.) Hava çok sıcak, ben sıkıldım... Müsaade ederseniz şunu çıkarayım. (Gömleğini çıkarır, atlet fanelâsıyla kalır, Çiçu'nun arkasına geçerek kadın sesiyle) Daha da neler... Aaa, aaa!... Ayıptır ayol, misafirin yanında öyle çıplak oturulur mu hiç? (Kendi yerine geçip) Otururum ben... O bizim yabancıımız mı yahu... Aile dostumuz. Ben onun yanında donla bile otururum... (Misafire) Ne o?... Mideniz mi? Helâya mı? Helâ burda... (Kalkar, Misafir'in koluna girer, sarhoş gibi sendeliyerek onu sağdaki kapıdan çıkardıktan sonra Çiçu'ya çok sert) Sen bana baksana, aldaniyorsun, ben yutmam... Anladın mı, ben yutmam! Bana hayatta kimse yutturamamıştır. (Sarhoştur) Karşında enayi yok senin... Sen bana boynuz taktıramazsın!... Bana, bana, bana... Boynuz taktıracak karı daha anasının karnından çıkmadı... (Çiçu'nun arkasına geçip kadın sestyle kendisine cevap verir) Aman yine başlama Allasen, senin kıskançlık kavgalarından bıktım... Herifin bende gözü varsa ben ne yapayım, güzel olmak da kabahat mi? Sen de elin serserlerini arkadaşım diye eve getirme... (Adam ayakta Çiçu'ya) Ne kıskançlığı be!... Gözümün önünde herifle kırıştırıyorsun... Benim nezaketimi kötüye kullanıp kaynatıyorsunuz... (Çiçu'nun arkasına geçip kadın sesiyle ağlıyarak) Bunları da mı duyacaktım... Bana bunu da mı söyleyecektin... (Çiçu'nun sestyle

hıçkırır, sonra ayağa kalkıp kendi sesiyle) Sen ona pas vermeden ne diye sulansın elin adamı sana?... Herifin, masanın altından baldırlarını çimdiklediğini gördüm be... (Çiçü'nün arkasından kadın sesiyle) Aaaa, ben onu senin elin sanmıştım... Ne bileyim ben, onun eli olduğunu... Körolası herif, bacaklarımı çürük içinde bıraktı... (Adam ayakta bağırır) Ben senin bildiğin heriflerden değilim... (Sağdaki kapı birden kendiliğinden açılır) Ben, ben, ben namusu için yaşayan kocayım. (Birden açılan kapıdan Misafir'in girdiğini görmüş gibi soğuk soğuk gülerek Misafir'e) Siz miydiniz? (Ne söyleyeceğini şaşırması) Şey yaptınız mı? İyice? Oh, oh, rahatladınız ya... Pek memnun oldum... Biz de Çiçü'yle dünyanın halinden konuşuyorduk, dış politika bombok beyfendi... Eskimolar yine bizim Kınahadayı istiyorlarmış. Buyrun... (Misafiri sandalyesine oturtur) İçmiyorsunuz ama... (Adam içer) Siz nasıl görüyorsunuz dünyanın halini?.. (Sözde Misafir'in sözlerini dikkatle dinledikten sonra pek şaşırması) Ne diyorsunuz? Yok canım!... Hayret!... Şu dünyada neler oluyor yahu... Eee, sonra? (Misafiri dikkatle dinledikten sonra gülmeye başlar, gittikçe daha çok, kahkahalarla güler, gözlerinden yaş gelir) Aman susun bayılacağım gülmekten... Allahş-kına anlatmayın... Ay, ay kalbim duracak... Katılacağım... (Kasıklarını tutarak güler) Ne tatlı anlatıyorsunuz... (Birden kalkarak) Aaa, neye acele ettiniz? Daha pek erken... Giderdiniz... Tatlı tatlı konuşuyorduk işte... Yarın erken mi kalkacaksınız? Siz bilirsiniz... (Misafirle karşılıklı konuşuyorlarmış gibi ayakta durur, sonra kapiya doğru gider, karşı kapiyu açar. Görünmeyen Misafir'in elini sıkarak gülümseyerek) Yine bekleriz...

MİSAFİR'İN SESİ (Dışardan) : İyi geceler...

ADAM : Güle güle...

MİSAFİR'İN SESİ : Allahışmarladık...

ADAM : Bunu saymıyoruz... Yine gelin... Bekleriz

MİSAFİR'İN SESİ : Dostluğunuza teşekkürler...

ADAM (Alay ederek elini sallar) : Güle güleeeee... Güle güleeeee... Güle güleeeee... Hanımefendiye saygılar... Güle güle... (Kapıyı kapar, birden ciddileşir. Sandalyesine oturur, üstüste kadehleri yuvarlar, iyice sarhoş olmuştur. Bir süre konuşmadan içtikten sonra sonra ayağa kalkar, yalpalayarak gider, pikaptaki müziği keser. Çiçü'ya) Evlensem mi dedin? (Yalpalayarak, gelişigüzel yürür) Diyelim, evlendim... (Oyun oynuyor gibidir) Bak şimdi... Evliyim say... Karıma bir iş için uzağa gideceğimi, bir hafta eve gelmiyeceğimi söylüyorum... (Çiçü evlendiği karısıymış gibi) Hadi Allahşmarladık sevgilim... Bir haftayı sensiz nasıl geçireceğim ...Tabii, tabii, mektup yazarım, hergün yazarım... Seni öyle özliyeceğim ki... (Karşı kapıdan çıkar. Hemen tekrar girer) İşte böyle gizlice o akşam eve dönerim... Ayaklarımın ucuna basarak, yavaş yavaş yatak odasına gelirim... Aaa, o ne? Yatak odamda bir fısıltı... Hem de çok şeyli bir fısıltı... Yatak odasının kapısını açıp bir de bakıyorum ki hoho hooo... Al takke ver külâh... Sevgili karıcığım bir aygırın kollarında yatakta dans ediyorlar... Vay namussuz! Tabancayı kaptığım gibi... (Adam dolaptan tabancasını alır) Karım da zamparası da kaçıyorlar don gömlek... Ben de arkalarından... (Sağdaki kapıdan hızla girer. Kulisten bağirtisi gelir.) Namus, ırz düşmanı! Alçak herif... Hangi deliğe girdinse çık ortaya! Erkeksen çık dışarı... Bu işi kan temizler. Namussuzlar, hem de kendi evimde, kendi yatağında... Seni kuduz köpek gibi geberteceğim... (Patırdılar, koşuşma sesleri, sonra bir kadın çığdı, sağ öndeki koridor boşluğundan sahneye yatak kılığında bir kadın çıkar. Bu, kadın kılığına girmiş Adam'dır. Saçları darma dağı-

nık kadın, neye uğradığını şaşırmış, o yana bu yana koşar, karşı kapıyı açıp kaçmak ister, kapıyı açamaz. Kadın sesiyle Adam konuşur.) Eyvaaaah... Kapıyı kilitlemiş. Namusum iki paralık oldu, evim barkım yıkıldı... (Bu sırada kulisten patirtilar duyulmaktadır. Kadın sağdaki kapıdan girer. Kulisten kadının feriyadı duyulur) Kıyma bana, kıyma!... Yalvarırım, canımı bağışla... Ben sana vallahi ihanet etmedim... Biz birşey yapmadık ki... Kötü birşey yapmadık... İnan, inan bana koçacığım. Ben masumum... O adam şeydi, zorla girdi yatağıma, ben uyurken... Haberim bile yok... (Adam'ın sesi duyulur) Elin herifi benim yatağımda ne arıyordu? (Kadının sesi) Saatini düşürmüş, onu arıyordu... (Adam'ın sesi) Demek ben bunca yıldır koynumda yılan besliyormuşum... (Kadının sesi) Ben yılan değilim, güvercinim, senin güvercinin... (Adam'ın sesi) Hain!... İkinizi de geberteceğim... (Patirti, koşuşmalar. Sağdaki koridor boşluğundan Zampara sahneye çıkar. Bu, Zampara kılıfına girmiş olan Adam'dır. Yalınayak ve donladır. Şaşkın şaşkın o yana bu yana koşar, divanın, masanın altına girip saklanmayı dener, olmaz. Zampara söylenir.) Eyvah, yandık... Bu herifin şakası yok... (Sağdaki kapıdan girer. Kulisten Zamparanın yalvarmaları duyulur) Beyefendi, kıyma... Kıyma, çoluğum çocuğum var, onlara acı... Allah canımı alsın ki hiç bir kötü niyetim yoktu benim... Karınız beni muslukları tamir için çağırdı... Vurma, vurma!... Ayağını öpeyim, canımı bağışla... (Adam'ın sesi) İkinizi de geberteceğim... Neredesiniz?... Ben boynuzlu değilim... Elimden kurtulamazsınız... (Adam, sağdaki koridor boşluğundan sahnenin önüne çıkar. Yine atlet fanelasıyla kendi kılıfındadır. Elinde tabanca, masaya kadar gider. Kadehine içki doldurup içer.) Nereye saklandı bunlar? (Divanın, masasının altına bakar. Bir-

den gülümseyerek) İkisini de gebertecektim ama kurşuna yazık, acidım kurşuna... (Telefon zili çalmaya başlar. Üç ayrı kişi kimliğine girerek yaptıklarının bir oyun olduğunu belli eden ciddi bir davranışla) Bu da kim?... Bu saatte beni kim arıyor acaba Çiçü?... Yoksa seni mi arıyorlar?... (Bir kadeh daha içtikten sonra, içki şişesiyle kadehi telefonun yanına götürülür. Telefon divanın yanındadır. Yere uzanır, başını divana dayar. Telefonu açar, alıcıyı kulağına götürülür. Aradabir içerek, telefondaki sesi dinler.) Buyrun... Buyrun...

TELEFONDAKİ KADIN SESİ (Ses büyüyerek) : Bu adam beni dell edecek...

ADAM : Hangi adam?...

TELEFONDAKİ KADIN : Hangi adam olacak, kocam...

Ondan neler çektiğimi anlatamam size... Çocuklarım olmasa çoktan intihar edecektim. (Adam içer) Bu işkenceye hiçkimse dayanamaz... Çekilir çile mi bu, yıllardan beri hep böyle... Taş olsa insan, dayanmaz bu azaba... Bakınız, gece yarısı oldu, hâlâ gelmedi...

ADAM : Kim gelmedi?

TELEFONDAKİ KADIN : Sız beni dinlemiyor musunuz?..

Ben ne diyorum size? Kocam, kocam diyorum... Anlamıyor musunuz?...

ADAM : Ne olmuş kocanıza?...

TELEFONDAKİ KADIN : Bütün gün kocam gelecek diye yolunu bekliyorum. Akşam sofrayı hazırlıyorum, evi düzenliyorum... Giyinip kuşanıp bekliyorum. Gece yarılarından sonra geliyor. Bazı gece de hiç gelmiyor. (Ağlıyarak) Günlerce gelmediği de olur... (Adam içer) Çok zaman sabaha karşı sarhoş gelir... Ağzından birtek tatlı söz çıkmaz... Kırk yılda bir erken gelecek olsa, kavga eder, bağırır çağırır, sonra çeker gider... Kulüpte bezik oynar... Hakaretlerinden, anlayışsızlığından bıktım... Hayatım zehir oldu... Bu

BİRİNCİ BÖLÜM

adam...

ADAM : Hangi adam?...

TELEFONDAKİ KADIN : Kocam diyorum ya size...

ADAM : Ne olmuş kocanıza?...

TELEFONDAKİ KADIN : Kimbilir nerelerdedir şimdi?...

İnanınız, evlendik evleneli hep böyle... Bir kere bile bana «Nasılsın, ne yapıyorsun?» dediği yok...

ADAM : Ama hanfendi, müsaade ederseniz...

TELEFONDAKİ KADIN : Kahvelerde çene çalar, kulüp-lerde kumar oynar, meyhanelerde içer. Ben insan de-ğil miyim?... *(Ağlar)* Benim canım yok mu? Yalnız-lıktan usandım... Evlenmeden önce daha mutluydum, hiç olmazsa yalnızlıktan kurtulacağımı sanıyor, umut-lanıyordum; şimdi o umudumu da yitirdim.

ADAM *(Dili pelték)* : Fakat... Hanımefendi... Eğer... Bir dakika... Ama bir dakika... *(İçer)*

TELEFONDAKİ KADIN : Siz, bir kadının yalnızlığını anlayamazsınız. İnsanın kendisini paylaşacak kimsesi olmaması kadar büyük acı yok...

ADAM : Çok üzüldüm ama Hanımefendi, ben sizi tanı-mıyorum ki...

TELEFONDAKİ KADIN : Tabii tanıyorsunuz... Tanı-sanız hiç telefon eder miydim size? Yabancısınız diye içimi döktüyorum... Geliş güzel bir telefon numarası çevirdim, siz çıktınız karşıma... *(Adam başı divana dayalı, yere uzanmış, uyuklar, telefon alıcısı elinden yere kayar. Kadının konuşması daha da büyüyüp yankılanarak devam eder)* Yalnızlıktan boğulacağım...

Tabii beni tanıyorsunuz, ben de tanıyorum sizi...

O kadar yalnızım ki derdimi dönecek hiçkimsem yok...

Birisine anlatmazsam patlıyacağım... Çevirdiğim te-telefon numaranızı da yazdım deftere... Yalnızlığımı, derdimi tanıdığım birisine anlatamam ki... Hemen dedikodu yaparlar... Sonra dışlarından vah vah der-ler, içlerinden de gizli gizli sevinirler. Ne yapayım, ben

BİRİNCİ BÖLÜM

de size, tanışmadığımız birine döktüm içimi... *(Ka-dının hıçkırıkları daha da büyürken sahne yavaş ya-vaş kararır.)*

İKİNCİ BÖLÜM

(Birinci Tablo)

Aynı yer. Sabaha karşı... Durum, birinci perdenin sonunun devamıdır. Perde müzikle açılır. (Yazar, Ravel'in «Resim Sergisinden Tablolar» adlı müziğinin bu tabloya uygulanmasının uygun düşeceğini sanmaktadır.) Perde açıldığında sahne karanlıktır. Adam, başı divana dayalı, yere uzanmış uyumaktadır, telefon alıcısı yerededir. (Odanın bütün biçimi ve eşyaları aynı kalmak şartıyla, odanın içine yukardan aşağı bol yıldızlı bir gökyüzü girmesi, duvarların yerini bu feerik lâctivert gökyüzünün alması uygundur. Bu bol yıldızlı gece Adam'ın rüyada olduğunu daha iyi anlatacaktır. Teknik olanaklar elvermezse, bu yıldızlı gökyüzünden vazgeçilebilir.)

Bu tablo Adam'ın rüyasıdır. Yavaş yavaş yıldızlar ışıldar. Adam'ın uyumakta olduğu yere loş mavi ışınlar düşer. Adam yavaş yavaş gerinerek uyanır, kalkar, Adam'ın bu tablo boyunca bütün davranışları müziğe uygun ve dans

İKİNCİ BÖLÜM

biçimindedir.

Çiçü'nun yanına gider. Dans ederek, Çiçü'ya striptiz yaptırmaya başlar. Her dans figüründen sonra, Çiçü'nun üstünden bir çamaşırını çıkarır. Adam'ın dansı komik bir acemiliktir; ama bu, özellikle yapılan bir acemiliktir. (Striptiz sırasında sahneye gerçek balerinler de çıkarılabilir. Balerinlerin Çiçü'nun çevresinde dans etmeleriyle, Çiçü'nun canlandığı uyarımı verilebilir.) Adam, en sonra Çiçü'nun kilotunu da çıkarır. Mavi ışık, az daha genişleyerek mora döner. Adam çıplak Çiçü'yla birlikte bir süre dans gösterileri yapar. Müzik kesilir. Çok kalabalık alkış sesleri duyulur. Adam, Çiçü'nun elinden tutmuş olarak, arkaları salona dönlük, önlerinde seyirciler varmış gibi, sağa sola da dönerek, olmayan seyircilerini eğilerek selâmlar. Alkış artar. Adam, Çiçü'yu gösterir. Yavaş yavaş alkışlar kesilirken ışıklar kırmızıya döner.

ADAM : Çok yorulduğum sevgilim... (Çiçü'yu öper) Hadi git, banyonu yap şekerim. (Çiçü'yu soldaki kapıdan sokar, kendisi döner. Karanlıkta kalan sağdaki kapıya doğru yürürken kırmızı ışık sağa doğru genişler, Çiçü'nun sağdaki kapı önünde durduğu görülür. Adam, şaşırır, korkar. Müzik başlar) Çiçü? Sen? (Kendi kendine) Demin banyoya götürüp bırakmıştım!... (Ürkek ürkek yaklaşır, Çiçü'yu eller. Kucağına alır, sağ kapıdan çıkarır, döner. Divana doğru yürür. Kırmızı ışık divanın arkasına doğru yayılır. Divanın arkasında Çiçü'nun durduğu görülür. Büyük korkuya kapılan adam geri geri gider. Bağırır) Olmaz... Olamaz!... (Çiçü'nun hoparlörden kahkahaları duyulur) Olmaz...

ÇİÇÜ'nun SESİ (Kahkahalarla gülererek) : Neden olmasın?...
 (Adam ürke ürke yaklaşır Çiçü'ya, bir süre bakar, sonra kucaklayıp soldaki kapıdan çıkarır, döner, kapıyı kilitletler. Karşındaki kapıya doğru yürürken, kırımızı ışık o yana genişleyince Çiçü'nun kapı önünde durduğu görülür. Çiçü'nun alaylı kahkahaları dalga dalga yankılanır. Adam bağırır) Çiçü... Sen yürü-yemezsin... Sen olduğun yerde kalacaksın.. Sen gü-lemezsin...

ÇİÇÜ'NUN SESİ : Neden?... Neden yürüyemezmişim?.. Neden ben gülemezmişim?..
 ADAM (Geri çekilip korkuyla) : Konuşuyor... Konuşuyor da...

ÇİÇÜ'NUN SESİ : Niçin şaşırıyorsun öyle?..
 ADAM : Sus, suss!...

ÇİÇÜ : Her zaman konuşmamı isteyen sendin... Şimdi de konuşuyorum diye korkuyorsun benden...
 ADAM (Yalvarır) : Sus Çiçü, konuşma!... Sen cansızsın Çiçü... Cansız olduğumu bilmiyor musun?... Seni ben nerde bırakırsam sen orda kalacaksın, kimıldıyamazsın...

ÇİÇÜ'NUN SESİ : İşte görüyorsun ya, hiç de senin sandığın gibi değil... Yürüyorum da, konuşuyorum da, gülüyorum da. (Güler)

ADAM (Korkuyla bağırır) : Konuşamazsın!... Bu konuşan sen değilsin... Senin sesin yok...

ÇİÇÜ : Seni yalnızlıktan kurtarmamı istemiyor muydun?... Ben de senin isteğine uydum işte... (Sevimli, tath bir sesle) Sevgilim, gel!... Uzat kollarını bana... Elele verip bulutların üstüne uçalım...

ADAM (Daha geri gidip kekeltiyerek) : Ama ben... Ben gerçekten...
 ÇİÇÜ : Kavga etmek bile mutluluk senin için... Hiç olmazsa kavga edecek kimse olsa, demiyor muydun...

ADAM (Korkuyla bağırır) : Konuşamazsın!... Bu konuşan sen değilsin... Senin sesin yok...
 ÇİÇÜ : Seni yalnızlıktan kurtarmamı istemiyor muydun?... Ben de senin isteğine uydum işte... (Sevimli, tath bir sesle) Sevgilim, gel!... Uzat kollarını bana... Elele verip bulutların üstüne uçalım...

ADAM (Daha geri gidip kekeltiyerek) : Ama ben... Ben gerçekten...
 ÇİÇÜ : Kavga etmek bile mutluluk senin için... Hiç olmazsa kavga edecek kimse olsa, demiyor muydun...

ADAM (Daha geri gidip kekeltiyerek) : Ama ben... Ben gerçekten...
 ÇİÇÜ : Kavga etmek bile mutluluk senin için... Hiç olmazsa kavga edecek kimse olsa, demiyor muydun...

ADAM (Daha geri gidip kekeltiyerek) : Ama ben... Ben gerçekten...
 ÇİÇÜ : Kavga etmek bile mutluluk senin için... Hiç olmazsa kavga edecek kimse olsa, demiyor muydun...

ADAM (Daha geri gidip kekeltiyerek) : Ama ben... Ben gerçekten...
 ÇİÇÜ : Kavga etmek bile mutluluk senin için... Hiç olmazsa kavga edecek kimse olsa, demiyor muydun...

Benimle dilediğin gibi kavga edebilirsin... Her kavganın sonunda barışır, sevişiriz eskisinden daha çok, daha güçlü... Eve geç geldiğin, benimle ilgilenmediğin zamanlar ben de surat asabilirim sana... Evleniriz, karın olurum...

ADAM (Perişan) : Olmazsın... Seninle evlenemem...

ÇİÇÜ : Neden? Beni sevmiyor musun? Neden evlenemezsin benimle?... Demek beni kandırıyordun... Yalan söylüyordun...

ADAM : Sen yaşamıyorsun ki Çiçü... Senin çocuğun da olmaz...

ÇİÇÜ : Ama ben hiç yaşlanmıyacağım... Hep böyle genç ve güzel kalacağım, hep senin istediğin güzellikte, senin istediğin yaşta... İşte hep böylece... Ölümler, anılar gibi hiç yaşlanmadan... (Çiçü'nun kahkahaları yankılanarak yükselir. Müzik de yükselir gittikçe)

ADAM (Bağırır) : Sus, sus Çiçü!... (Kulaklarını tıkayarak kaçmak ister, soldaki kapıya yönelince, kapının arkasından Piki'nin havlamaları müziğe ve kahkahaya eklenince Adam korkuyla sağdaki kapıya yönelir; sağdaki kapı arkasından Lami'nin miyavlamaları da daha önceki seslere ve müziğe eklenir. Adam sağdaki kapıdan kaçır, karşı kapıdan dışarı çıkmak ister. Karşı kapının arkasından daha önce teypte aldığı kırı koca kavgası duyulur; bu kavga sesleri de, önceki seslere ve müziğe katılır. Adam bağırır) Susun, susun!... (Kendini ordan oraya atarken radyoya doğru yürür. Radyodan daha önceki konuşmalar yükselir. Adam çılgınca kaçır. Pikaptan, içki sofrasındayken koyduğu plâk duyulur. Adam telefona yönelir. Telefondan, daha önce konuşan kadının ağız-yarak söyledikleri duyulur. Bütün bu sesler ve müzik aynı zamanda, birbirine karışır. Adam, yaralı bir yaban hayvanı gibi çarpınarak ordan oraya koşarken çığlıklar atmaya başlar. Karabasan basmış gibi kor-

ÇİÇÜ

kuzla köşeye sığınır. Sonra kaçar. Bu tablonun başındaki gibi yere uzanır, başını divana dayar. Önce havlama sonra miyavlama, pikaptaki müzik, daha sonra karı-koca kavgası sırayla kesilir. Müzik hafifler.)

RADYODAKİ KONUŞMA : Oysa insanın yalnızlıktan kurtuluşu, kendi yalnızlığını başkalarına yüklemekle değil, başkalarının yalnızlıklarını yüklenip bölüşmekle olabilir. (Radyo konuşması kesilir, müzik daha hafifler)

TELEFONDAKİ KADIN : Yalnızlıktan boğulacağım... Tabii tanımıyorsunuz beni... Siz bunu anlıyamazsınız... İnsanın kendisini paylaşacak kimsesi olmaması kadar büyük acı yok... (Kadının hıçkırıkları, sonra sesi kesilir)

(Adam uyumaktadır. Müzik yavaşlayarak kesilir. Müzikli saatin melodisi başlarken kırmızı ışık azalır. Pencereden içerici, Adam'ın üstüne sarı-pembe sabah ışığı vurur)

(İkinci Tablo)

Bundan önceki tablonun devamı, (Yıldızlı gökyüzü yoktur) Sabah. Adam, başı divana dayalı, yerde uyumakta. Çiçü, birinci perdenin sonundaki durumda, giyinik olarak masa başındaki sandalyede oturmaktadır. Müzikli saat, bundan önceki tablonun devamı olarak çalıyor. Saatin melodisi sönerken Adam uyanır. Burda nasıl uyuyup kaldığına şaşmış, dört bir yanına bakınır.

İKİNCİ BÖLÜM

ADAM (Uyku sersemliği içinde seslenir) : Çiçü!... Çiçüuuuu!... (Birden Çiçü'yu görerek) Haa, orda mısın? Ben de burda uyuyakalmışım... Gece o kadar çok mu içtik?... Demek ben çokça kaçırmışım... Düşüp kalmışım buraya. Nasıl uzandığımı hiç bilmiyorum... Offf, başım öyle ağrıyor ki... Sen nasılsın Çiçü? (Geziner. Çiçü'nün yanındaki sandalyeye oturur) Öyle korkunç bir rüya gördüm ki Çiçü... (Birden kalkar) Yüzümü yıkayım da gelir anlatırım... (Sağdaki kaptan çıkar. Lami birkaç kere miyavlar. Yüzünü elindeki havluya kurularak girer) Çok korkunç bir rüyaydı... Ne oldu biliyor musun; sen canlanmışsın... Yaaa! Basbayağı bir insan gibi konuşuyorsun, kahkahalarla güllüyorsun... Öyle de tath, ılık bir sesin varmış ki... Rüyamda gördüğüm gibi olsaydın seninle hemen evlenir, bu yalnızlıktan kurtulurdum. İnsan rüyayı, gerçekmiş sanıyor da öyle korkuyor ki... Sahi sen rüya görmezsin... Rüyamda bana, evlenelim, diyorsun... Nasıl? Bunda korkacak birşey yok mu? Amma da yaptın ha... Ağzımla şişirdiğim bir lastik torba canlanır da konuşursa benimle, korkmaz mıyım... Burada ne varsa üstüme yürüdü. (Raftaki iki vazoyu eline alır) Vavu ile Cest bile canlandı da ikisi birden kudurmuş gibi uluyarak atıldı üstüme. Bütün dudullar akvaryumdan fırladı, binlerce, on binlerce çoğalıp tepemde uçmaya başladılar. (Saksadaki çiçeği göstererek) Risami büyüdü büyüdü de koca bir ağaç oldu, dalları canlanıp, nereye kaçsam oraya uzanıyordu. Ne korkunç bir gece geçirdiğimi anlatamam... İnsana rüya gerçekmiş gibi geliyor da... (Geziner) Bıktım, hepimizden bıktım... Bütün bu saçmalıklardan, bu evdeki herşeyden nefret ediyorum, öğreniyorum. Kendimi hapse mahkûm ettiğim bu kendi yalnızlığımın zindanında birgün çıldıracağım diye korkuyorum... (Yığılırcasına sandalyeye çöker, başını iki

eli arasına alır. Susma. Başını kaldırdığı zaman gözleri yaşlıdır) Karnın acıktı mı? Kahvaltıyı hazırlıyayım mı Çiçü?...

(Karşıdaki kapının zili çalar. Koşar kapıyı açar, kimseyi göremeyince seslenir) Kim o?... (Cevap almaz, kapar kapıyı, dönerken zil yine çalar. Kapıyı açıp bakar bir süre, kimseyi göremeyince kapatır, sağdaki kapıdan çıkar. Az sonra kapı zili yine birkaç kere çalar. Adam elinde kahvaltı tepsiyle döner, tepsiyi masaya koyar, kapıyı açar, bakar dışarı... Kimseyi göremeyince, kapıyı kapar. Masaya gelir, sandalyeye oturur. Ekmeği koparıırken yine zil çalmaya başlar. Zili çalanı yakalayabilmek için, ayaklarının ucuna basarak yavaş yavaş gider, birdenbire kapıyı açar. Kimseyi göremez. Bağırır) Kim çalıyor zili? (Kapıyı ardına kadar açık bırakıp sofraya gelir. Çiçü'ya sert) Hadî... Hadî yesene!... (Bağırır) Ne duyuyorsun, yesene be!... (Piki havlamaya, Lami miyavlamaya başlar, onlara) Allah hepinizin belâsını versin... (Açık duran kapının zili çalmaya başlar. Adam şaşmış ve korkmuştur. Zil kesik kesik çalınır, durur, çalınır. Adam ürkek adımlarla yaklaşır kapıya, kapı kanadını açar, kapar, bakar açar... Zil çalmaktadır. Hırsıyla yapışıp kapının zilini koparır, fırlatır atar. Bu sefer zil daha hızlı ve yüksek çalar. Sonra sağ kapının zili, arkadan sol kapının zili, daha sonra pencereden, duvarlardan her yandan sürekli zil sesleri gelmeye başlar. Adam korkusundan gidip karşı kapıyı hızla kapayınca, bütün ziller bir anda durur. Derin bir sessizlik. Adam bu sessizliği dinler.)

GAZETECİ (Sesi dışardan gelir) : Gazteee... (Bağırır) Gazteeee!... (Merdivende ayak sesleri. Bu ayak sesleri gittikçe yaklaşarak büyür. Kapı zili çalar)

ADAM (Kapıyı açar. Kapı arkasında görünmeyen gazeteciyle konuşur) : Sen daha önce bu kapının zilini

çaldın mı?...

GAZETECİ (Dışardan) : Hayır... Şimdi geldim işte, bir kere çaldım zilinizi... Gazetelerinizi buyurun...

ADAM : Mersi... (Elinde gazeteler, dergiler, kapıyı kapatır, koltuğa oturur. Bakar gazetelere. Magazine bakar. Makas alır, dergideki çıplak kadın resimlerini dikkatle keser, duvara kolayla yapıştırır. Çiçü'ya) Ne bakıyorsun be? Artık umurumda değilsin... Gel de iyi bak!... (Çiçü'yu boynundan yakalar, sürükleyerek duvara yapıştırdığı resme götürür, Çiçü'nün başını birkaç kere resme vurarak) İyice gördün mü şimdi?... Tanıdın mı?... Çıplak kadın resmi... Var mı bir diyeceğin?... (Zil çalar. Çiçü'yu koltuğa bırakır)

POSTACI (Sesi dışardan) : Postaa. (Zil) Postaaa...

ADAM (Kapıyı açarak görünmeyen postacıya) : Bu sabah, daha önce bu kapıyı çalmış mıydınız?...

POSTACI (Sesi dışardan) : Hayır, bugün daha ilk gelişim... Mektubunuz var...

ADAM (Mektubu alır) : Mersi... (Kapıyı kapar. Zarfı okur. Büyük bir sevinçle zarfı yırtar, ayakta mektubu okumaya başlar) Azız dostum... (Adam mektup elinde durur. Bundan sonra mektupta yazılı olanlar, yazan kadının sesinden duyulur. Adam sevinç belirtileri göstermektedir)

KADIN SESİ (Mektubu okur) : Azız dostum... Şu anda önümde yığınla mektuplarınız duruyor. Zevkle ve tekrar tekrar okuduğum mektuplarınız yalnızlığımın en büyük avunusu oluyor. (Adamda sevinç belirtileri) Beni dalma size doğru çeken birşey, gizli bir kuvvet var. Artık bu kuvvete karşı koyacak değilim, kendimde bu gücü bulamıyorum. Belki de duygularımı size şimdi bu mektubumda anlatamıyacağım. Bana uzattığınız elinizi, kalbimin üstüne koyarsanız, duygularımı daha iyi anlayacaksınız...

ADAM (Çiçü'ya nispet vererek) : Duydun mu, ne diyor,

duydun mu!...

KADIN SESİ (*Mektubu okur*) : Beyefendi, yaşamayı seviyorum; ama hayatımda birgün olsun mutluluğu tatmış değilim. Bugün benim için hayat, taşımak zorunda kaldığım ağır bir yükten başka birşey değil...

ADAM (*Mektubu okuyan kadına cevap verir*) : İnanınız ki benim için de öyle... Yıllardan beri yalnızım. Geceleri evime geldiğim zaman, anahtarımın kapı kilidinde çıkardığı o soğuk gıcirtıdan içim titriyor, üşüyorum. Yalnızlıklar ıslak, soğuk... Evime girince burdaki koyu karanlığı dinliyorum, yalnızlığımın karanlığını... Sonra karmakarışık bir gürültü çağlayanı, zil, davul sesleri, borular, sağır edici bir gürültü... (*Mektubu okuyan kadın karşısındaymış gibi anlatmaya başlar*) Hemen elektrik düğmesine koşuyorum o zaman. Lâmbayı yakınca, o gürültüler aydınlıkla birlikte yok oluyor... Zaman zaman çıldıracağım diye korkuyorum kendimden... Kulaklarımda uğuldayan yalancı gürültülere değil, gerçek gürültülere ihtiyacım var... Komşuların kavgaları, dışardaki en önemsiz konuşmalar bile beni kurtaracak sanıyorum. Bakın bakın... (*Kendi ayakkabılarına bakarak yürüdükçe ayakkabıları gıcirdar*) Duyuyorsunuz ya ayakkabılarım nasıl gıcirdiyor. Ayakkabı alırken, gıcirtılı olmasına özellikle dikkat ediyorum... Ben hep böyle gıcirdayan ayakkabılar giyerim... Sese ihtiyacım var, sese... İçimdeki ıslak, soğuk yalnızlığın uğultularından, onbinlerce orkestranın çıkardığı gürültünün beynimi tırmalamasından kurtulmak için, gerçek ses duymak istiyorum... Onun için, ayakkabılarımın gıcirtısından bile avunmak, yalnızlığımı kendimden kovmak istiyorum... Başkaları, kendimi göstermek istediğim için böyle gıcirtılı ayakkabı giydığimi sanıyorlar (*Gülümser*) Bu kuşu onun için aldım, içerdeki köpek de, ke-di de öyle... Şu çalar saat de... (*Gözleri yaşarmış*)

Baksanıza burda benden başka daha bir sürü yalnızlıklar... Şu şişme lastikten manken; bütün bunlar benim yalnızlığımın kaçış yolları... Uyuyabilmek için, her gece bir çok hap alıyorum, sonra yatağa bile girmeden kıvrıldığım yerde biriki saat uyuyakalıyorum, korkunç rüyalar içinde ... Gece yatakta bir elimi attığım zaman, elimin tuttuğu yalnızlık... Korkudan öbür elimi atıyorum, kendimi tutuyorum, soğuk, ıslak, titreşik... (*Sandalyenin dibine, yere yığılır. Bir kadının ayaklarına sarılır gibi, sandalyenin bacaklarına sarılır, başını sandalyeye dayar*)

KADIN SESİ (*Mektubu okur*) : Çevremdeki insanların davranışları bana özdensiz, yapmacık, yalan geliyor... Sevmiyorum, sevmiyorum... Hattâ evimizdeki, kolları, boyunları, parmakları, inci boncuklu süslü, suratları renk renk boyalı kadınları vahşiler gibi görüyorum. Nasıl ve niçin bir ruh yalnızlığı içinde bunaldığımı anlatabiliyor muyum acaba? Ben bu toplumun insanı değilim. İşte bunun için ızdıraplarım sonsuz. Kaçmak, uzaklara, çok uzaklara kaçmak istiyorum. Acaba, o bilinmeyen, belki de olmayan uzaklıklarda aradığım mutluluğu bulabilecek miyim?...

Büyük bir şefkatle sevilmek ve ilgilenilmek ihtiyacında olduğumu size söylemeliyim. Kendimi fırtınalı bir havada, denizin ortasında kalmış, küreksiz bir sandalda sanıyorum. Belki bu sandal birgün sarp bir kayalığa çarpıp beni parçalıyacak, belki bir kumsala ulaşip muhtaç olduğum sükün ve huzura kavuşacağım. Hayal peşinde koştuğumu söyleyecek olursanız, sizi haksız bulacak değilim...

ADAM (*Etinde mektupla kalkar*) : Hayır, sizi hiç de haksız bulmuyorum... Beni burdan siz kurtaracaksınız... Kapat sevgilim avuçlarını, sık ellerini, bastır parmaklarını, geçir tırnaklarını etine... Sıkı tut da kaçırma, uçurma mutluluğu... Dişlerinle kopar mutluluğu ısırarak...

Ne istersin yapayım?. Senin için kuşları fırlatırım denizlerin dibine avuç avuç; balıkları serperim gökyüzüne tutam tutam... Şimdi başım göklerin, ayaklarım denizlerin... (Piki havlar, Lami miyavlar) Yaralarım kanıyor, bana sesleniyorlar işte... (Zil çalar)

ADAM (Olduğu yerden seslenir) : Kimsiniz? Ne var?...

KAPICI (Kapı dışından) : Benim beyfendi, ben kapıcı...

ADAM (Ters) : Ne var, ne istiyorsun?...

KAPICI : Evi badana ettireceğim demiştiniz ya... Badanaacıyı çağırdım...

ADAM : İstemez... Badanalatmıyacağım. Çıkıyorum burdan, taşınıyorum. (Sevinçli, kendi kendine) Kurtuluyorum... (Müzikli saat çalarken sahne kararır)

(Sahne yeniden aydınlandığı zaman, adam yoktur. Çiçü, boş kitap raflarından birine boyulu boyunca uzatılmıştır. Karşı kapının kilidinde anahtarın döndüğü duyulur, kapı açılır. Adam kapıyı az aralık bırakarak girer. Çok neşelidir, ışık çalar)

ADAM : Artık gıcirtili ayakkabılar giymiyeceğim, kurtuldum. Ayakkabı yumuşacık olmalı... (Çiçü'nün olduğu rafa gider) Evleniyorum. (Bağırır) Anladın mı?... Evleniyorum... Şişst, sana söylüyorum, duymuyor musun; ev-le-ni-yo-rum... (Susma) Neye surat asıyorsun? Neye ağlamıyorsun? (Susma) Sen o rafta, tozlar içinde eski, kuru, kal öylece... Güveler delik deşik etsin, böcekler yesin... Yaşamadığın için yaşlanmıyacaksın, ölmeyeceksin de... Ama durduğun yerde eskiyeceksin... (Köpek havlar) Piki, seni götüreceğim... (Lami miyavlar) Seni de Lami... Dudullar, Yumuş, Beyti, Rısamı, Nirey, Cest, Vavu, hepimiz, geleceksiniz... Yeni evimize gideceğiz. Hanımınızı çok seveceksiniz, çok... Yalnız bu Çiçü kalacak burda. Bırakacağım onu, elden ele dolaşacak, çocuklar oynıyacak. İğne batıracaklar, söndürüp, şişirip alay edecek-

ler, oynayacaklar onunla. (Sandalyeye çıkıp Yumuş'a yem verirken onunla konuşur) Yumuş... Bugün evleniyorum diye seviniyorsun değil mi Yumuşum... (Kanarya sesleri çıkarır. Sonra Dudullara yem verirken) Nikâha gıdıyorum, bugün nikâhımız var... (Havlayan Piki'ye) Sen de bunalımlı yalnızlığundan kurtuluyorsun artık Piki... Karım seni her gün gezdirir dışarda... (Koltuğa oturur, ayakkabılarını çıkarır, terlik giyer. Çorabını çıkarır. Ayağından çıkardığı çorabı koklar, yana atar. Kalkar soyunmaya başlar, bir yandan da ışık çalar. Don fanelâyla kalınca birden gözül pencereye gider. Raftan dürbünü alır, sandalyeyi pencerenin altına koyar, üstüne çıkıp dürbünle dışarıya bakar, başını çevirip Çiçü'ya) İstedğin kadar bak. Eskidendi o... İşte gözünün önünde röntgencilik ediyorum, çatla!... (Dürbünle bakar dışarı, sonra iner sandalyeden) Senin için sanma... Artık, dürbünle açık pencerelerden evlerin içindeki kadınları seyretmek yok, yasak bana... Karıma ihanet edemem... Bu dürbünü de kaldırıp bir yere saklamalı... (Dürbünü koyar, divana çıkıp eskiden ters çevirdiği resmi doğrultur) İstedğin kadar kıskan, bundan sonra umurumda değilsin...

(Sağ kapıdan çıkar. Bir süre sonra telefon çalmaya başlar. Adam çıplak, üstünde bornozla banyodan gelir, telefonu açar)

TELEFONDAKİ KADIN (Sesi büyüterek) : Beyfendi çok affedersiniz, yine sizl rahatsız ediyorum. İlk seferinde geliş güzel bir numara çevirmiştim, siz çıkmıştınız karşıma... Telefon numaranızı yazmıştım.

ADAM : Ne istiyorsunuz?

TELEFONDAKİ KADIN : Beni dinliyeceğiniz için çok teşekkür ederim...

ADAM (Bağırarak) : Ne diyorsun yahu?... Çattık be...

TELEFONDAKİ KADIN : Dün gece yine eve gelmedim...

ÇİÇÜ

Kimbilir nerelerde gecelemiştir...

ADAM : Kim gelmedi?...

TELEFONDAKİ KADIN : Kocam...

ADAM : Bana ne senin kocandan yahu... Herkesin kendi işi gücü var... *(Hızla telefonu kapatır. Ama telefon kapatıldığı halde, kadının sesi duyulmaktadır. Hem telefon açıkken olduğundan daha yüksek olarak, arada da yankılanarak kadının sesi duyulur. Telefonu kapayan adam, sağı kapıdan çıkar)*

TELEFONDAKİ KADIN : Neler çektiğimi anlatamam size... Bu işkenceye kimse dayanamaz. Oysa ne umutlarla onunla evlenmiştim. Şimdi eski yalnızlığımı bile arıyorum; o zaman çok daha mutluydum da, o günlerin değerini bilememiştim... Ama artık anlıyorum ki, kurtuluşum yok... Kurtulmak için çalıştıkça yalnızlığımın bataklığına gömülüyorum... *(Kadının hıçkırıkları duyulur)* Beni dinlediğiniz için size çok teşekkür ederim... Bir yabancıyla, yüzünü bile görmediği kimseyle insan daha rahat konuşuyor. Teşekkür ederim. *(Hıçkırıklar. Sonra susma; adam yıkanmış, yeni giymiş olduğu fanelâ ve donla gelir. Elinde elektrikli traş makinesi vardır. Çok neş'eli ve hareketlidir. Aynanın karşısında traş olur, kolonya sürünür, saçlarını tarar. Dolaptan çıkardığı yeni elbiselerini giyer, gıcırdamıyan ayakkabılarını giyer. Kadının konuşmaları bu sırada duyulacaktır. Adam bu sesleri duymadığı için ısılık çalmaktadır. Tam giyinmiş olarak çevresine bakar. Raftaki Çiçü'yu indirir. Ayakta karşısında tutar. Alayla ona güler)* Kurtuluyorum, yalnızlığımın soğuk kanayan yarası! *(Birinci perdede Çiçü'ya taktığı kolyeyi çıkarıp yere savurur)* Onun için yaratıldığıma inandığım ve benim için yaratılmış olduğuna inanan bir sevgilim var. Büyük işler başatabilirim artık...

Onun esinlediği başarılar... Ona adıyacağım yap-

tıklarımı. Aşksız, yalnız geçen günlerimi hayatımdan siliyorum, yeniden başlıyorum yaşamaya şimdi... *(Hırsla Çiçü'yu yere fırlatır)* Sen... Sen... Sen insana ihanet bile edemezsin... *(Çiçü'yu tekmeler, yuvarlar yerde)* Artık bir daha dönecek değilim... *(Çiçü'nün hıçkırıkları yankılanırken Adam sevinç içinde bağırır)* Allasmarladık ölü günlerim... *(Müzikli saat çalmaya başlar. Adam odada dans ederek birkaç kez döner, karşı kapıdan sevinçle çıkar, kapıyı çok sert çeker, gürültüyle kapatır)*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(Birinci Tablo)

(Sahne, bundan önceki tablonun sonunda olduğu gibidir. İkinci perdeden üç yıl sonra. Akşam üzeridir. Sahnede Adam yoktur. Piki birkaç kere zayıf zayıf havlar. Lami miyavlar. Sonra susarlar. Karşı kapı kilidinde anahtarın döndüğü duyulur. Adam girer. Yağmurdan ıslanmıştır. Elindeki Piki, Lami ve öbürlerinin yiyecek paketini masaya koymak için giderken yerdeki Çiçü'ya ayağı takılır, aldırılmaz, paketi masaya koyar. Kendinden memnun olmayan, umutsuz bir hali vardır ama, bunu belli etmeye, dışa vurmamaya çalışmaktadır. Oturacağı sandalyeye elni sürer, tozudur; önce tozunu üflediği sandalyenin üstüne mendilini serip ilişircesine oturur)

ADAM : Küflü küflü yalnızlık kokuyor keskin... (Zayıf zayıf havlayan Piki'ye) Dur Piki, öyle yorulduğum ki, azıcık dinleneyim de geliyorum... (Cigara yakar. Mi-yavlayan Lami'ye) Ama Lami, sizin yemeğinizi, suyunuzu vereceğim diye her gün, her gün gelemem ben

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

buraya... İşim gücüm var... Ötünüze bir haftalık yiyeceğinizi bırakıyorum işte, daha ne istiyorsun benden?... Getirdiklerimin hepsini birden tükünüp bitirmeyin... (Susma) Ben ne yapayım, karım hiçbirinizi istemedi işte... Ne olurdu sanki sizler de olsaydınız... (Kalkar, Risami'ye gider) Vah Risami'cik, yaprakların solmuş... Daha on gün önceki gelişimde su vermiştim sana. Karım, tanışmamızdan önceki günlerimden hiçbir şeyin bende kalmasını istemiyor... (Risami'nin solgun yapraklarını okşar) Geçmiş günlerimi, anılarımı kiskanıyor. Bu yüzden hiç birinizi istemedi. Eve bir sürü çiçek doldurdu, hepsi de güzel, ama hiçbirisi sen değilsin ki... (Paketten marul yaprakları çıkarır, yerdeki Beyti'yi de kucasına alır) Beyti, karım beni kiskanıyor; biliyor musun, hoşuma geliyor kiskanılmak... (Beyti ve marulla sağ kapıdan çıkar, elinde bir bardak suyla hemen döner, suyu saksıya döker) İşte bol bol su verdim, bu sana bir hafta yetmeli... Eskisi gibi sık sık uğrayamıyorum. Ee, çocuk büyüdü Risami, kızım iki yaşına bastı. Karım yine gebe, (Risami birşey söylemiş de anlamamış gibi) Ne? Nasıl? Sizleri unuttum mu? (Acı acı güler) Neler saçmalıyorsunuz Risami... (Duymak için saksıya kulağını yaklaştırır) Efendim? Yok yook, gittikçe daha seyrek uğruyorum buraya diye sizleri unuttum sayılmaz... (Cest adlı biblo konuşmuş gibi birden ona dönerek) Ne dedin, ne dedin?... (Cest'e yaklaşıp) Şuna da bak hele... Sonra sonra zamanla büsbütün unuttakmışım burdakileri... (Çok komik bir sözmüş gibi o kadar güler ki gözleri yaşarır) Çok tuhafsin Cest, sen hep böyle şakacısındır oldum olası...

KENDİ SESİ : Ağhyabilirsin. Rahat rahat ağhyabilirsin... Gülermiş gibi yaparak kendini ne diye aldatıyorsun?... Gözyaşlarını boşboşuna kahkahalarının arkasına gizlemeye çalışma!... Burası hiç değilse, ra-

hatça ağıyabileceğin bir yer... (Susma) Sen yalnızlık hastalığına tutulmuşsun... Kendi yalnızlığını karının sırtına yükliyerek, yalnızlıktan kurtulabileceğini sandın... Oysa sen, yalnızlığından değil, kendi kendinden kaçıp kurtulmak istedin. Şimdi o eski yalnızlığını bile özlediyorsun... Buraya döneceksin, döneceksin ama, utanıyorsun...

ADAM (Bağırır) : Kimden?...

KENDİ SESİ : Çiçü'dan, Çiçü'dan utanıyorsun?... (Susma) Mutlu musun? Kurtuldun mu yalnızlığından? Mutlu musun?...

ADAM (Soruyu duymazdan gelir) : Nirey, hiç olmazsa seni yanıma alabilirdim. Ne çıkardı sanki... Ne olurdu karım izin verseydi... Aaa, Nirey ne oldu sana, durmuşsun. (Nirey'i eline alır, onu avutmaya çalışarak) Beni içlendirme Nirey... Senin yüreğin her zaman çarpmalı... (Nirey'i kurar, kol saatinden ayarlar, yerine koyar Nirey'i... Paketten aldığı balık yemini akvaryuma götürür) Ooo, azalmışsınız... Öbür gelişimde suyunuzu da değiştirim... Duducuklarım benim... (Dudullar birşey söylemişler de kızmış gibi) Evet, bilmiyor buraya geldiğimi... Ne olacak yani?... Sizleri beslediğimi gizliyorum ondan. Var mı bir diyeceğiniz? Karım burasını çoktan boşaltıp herşeyi sattığını sanıyor. (Havlayan Piki'ye) Gellyoruuuummm... (Paketten Piki'nin yiyeceğini alır, soldaki kapıyı açıp eğilerek konuşur) Piki... Piki... Zayıflamışsın ama... Yazık... Öbür gelişimde seni gezdireceğim... Hem de yıkırım. (Döner. Paketten Lami'nin yiyeceğini alır, sol kapıyı açar, eğilerek Lami'yle konuşur) Lami seni iyi gördüm... Şişmanlamışsın bble... Hıı, herhalde komşulardan birşeyler aşırıp atıstırıyorsun...

KENDİ SESİ (Sağ yukardan) : Mutlu musun?... (Sol yukardan) Mutlu musun?... (Arkadan) Mutlu musun?... (Birkaç yandan birden) Mutlu musun? Mut-

lu musun? Mutlu musun?...

ADAM (Bağırır) : Mutluyum, mutluyum işte... (Birden yumuşar, alçak sesle) Ayrı çevrelerin insanlarıyız... Kolay olmuyor alışmak elbette. Ben sabahları çok, çok öksürtüyorum. Hep cıgaradan... Karım, sabahları boğulur gibi öksürmeme kızıyor, ama... Ama ben de onun... Ayağının titremesine sinirleniyorum... Oturup da ayak ayak üstüne attı mı, sol bacağını hiç durmamacasına titretiyor boyuna... Bir gün, iki gün, insan buna aldırılmıyabilir. Ama bir kadının karşısında yıllarca bacağını titretmesi insanı deli ediyor... Birşey söylemiyorum. O da bana birşey söylemiyor. (Durular, sonra birden) Mutluyum işte... (Telefona bakar bir süre dalgın, Cest'e yaklaşıp sorar) Hani bir kadın arasına telefon ederdi bana... Derdini anlatırdı... (Komşu karı-kocaların kavgaları aralık kapıdan duyulur)

KOMŞU KADIN : Dün gece sabaha kadar seni bekledim geleceksin de kapıyı açacağım diye... Bütün gece gözüme uyku girmedi. Nerdeydin?...

KOMŞU ERKEK : Pek mi gerekliydim? Yanyana durup uzaklarda yaşamaktan, beni anlamamandan bıktım. Bıktım...

KOMŞU KADIN : Sen beni çok mu anlıyorsun?...

ADAM (Hızla gider, aralık kapıyı kapar. Komşu kavgası duyulmaz olur.) Öff, niçin kavga ederler bilmem ki... (Vavu'ya) Ben yokken telefon eden oldu hiç Vavu?...

KENDİ SESİ : Sık sık telefon çaldı, belki o tanımadığın, yüzüne telefonu kapattığın, şimdi de merak ettiğin kadın aramıştır telefonda. Ama biliyorsun, Çiçü telefonu açamaz, Çiçü konuşamaz, Çiçü yürümez... Cansız, ruhsuz, dilsiz Çiçü... Bir daha dönmemek üzere burdan ayrılırken tekmeleyip yuvarladığın, buraya gelişlerinde de hiç arayıp sormadığın Çiçü canlı değildi ki, yaşamıyordu ki... (Adam çok üz-

gün) Kadın vücutlu lâstığın içinde hâlâ senin soluğun var... Mutlu musun? (Susma) Beni duymuyor musun? Burda yüzüstü bırakıp gittiğin, giderken de tekmeleyip yuvarladığın yalnızlığın ben... (Susma) Yoksa kendi sesini de duymaz mı oldun?...

ADAM : Sus, sus, sus!...

KENDİ SESİ : Sen düşünmezsen ben de susarım... Kendi sesini dinlemeye dayanamıyorsun demek... Karınla konuşmak ister misin?

ADAM : Hayır, hayır, istemem...

KENDİ SESİ : Ama içinden istiyorsun...

ADAM : İstemem. Onu buraya getirme! Ondan kaçıp kurtulmak istiyorum.

KENDİ SESİ : Bir zaman da burdan kaçtığın gibi. Karın gelecek buraya. Seninle hesaplaşmak istiyor; sen de istiyorsun bunu. Asıl suçlunun kim olduğunu anlamalısın. Geliyor karın! (Karşıdaki kapı, yavaş yavaş kendiliğinden açılır, sonra yine kendiliğinden kapanır.)

ADAM (Önce korkuyla geri çekilir, sonra gerçekten karısı içeri girmiş gibi) : Gel... Şöyle otur... (Karısı, sanki gösterdiği sandalyeye oturmuş gibi onunla konuşacaktır) Hiç olmazsa burda olsun seninle karşılaşmak istemiyordum. Arada bir işte buraya gelip, yalnızlığımıza sığınmıyorum. Bir başıma kalınca kendim kadar yalnızım hiç olmazsa, seninle iki kere yalnızlanıyorum.

KADININ SESİ (Bu, ikinci perdenin ikinci tablosunda mektup okuyan kadının sesidir. Ses, oturduğu sayılan sandalyenin altından gelir) Ya ben? Beni yalnızlığımın çekip kurtaracağını ummuştum. Oysa sen benim hiç birşeyimi bölüşmedin... Eski yalnızlığımı arıyorum şimdi... (Adamla karısı birbirlerini dinlemeden, ikisi de ayrı ayrı kendi dertlerini anlatırlar; sözleri birbirlerine cevap değildir)

ADAM : Bütün yaşamımı, adına adayacağım bir kadının özlemini çekiyordum. Sen «İşte o kadın benim!» diye beni kandırdın...

KADIN : Kendini bana yüklüyorsun, üstüme yükleniyorsun...

ADAM : Bana kendini taşıyorsun...

KADIN : Beni bölüşmüyorsun...

ADAM : Beni alıyorsun kendimden... Bırak, bende kalayım...

KADIN : Üşüyorum yalnızlığımdan gittikçe...

ADAM : Seninle büyüyor içimdeki soğuk ıslak... Beni her gün, bir önceki günden daha çok yalnızlıyorsun. Yalnızlanmamın her umarsızlığından sonra seni yeniden bir daha sevmeye çalışıyorum... Bu denemelerimin boş olduğunu bile... Çünkü yaşamak zorundayım, yaşamak için de sevmek...

KADIN : Yitirdin beni de bilmedin yitmişliğimi... Gözbebeklerindeyken alıp başımı gidiyorum çok uzaklara da, bilmiyorsun gitmişliğimi... Teşim tenindeyken bile, anlamazsın beni tükettiğini kendinde...

ADAM : Suçlusun... Hepsi senin suçun...

KADIN : Sen suçlusun...

ADAM : Öyleyse hatıra defterine yazdıklarını okur musun?...

KADIN : Okurum tabii... (Okuma sesiyle) Yirmibir Mayıs : güzel bir bahar günüydü. Kırdı buluştuk. Ne çok ne çok, ne çok konuştuk... Ama ben asıl söylemek istediklerimi söyleyemedim bir türlü... Onbir Temmuz : Rüyamda gördüm onu... Söyleyemediklerimi rüyamda söyledim kendisine... Dört Eylül : Üç ay olmuş tanışılı... Dün, bütün günü bir odada geçirdik. Hep sustum, söyleyecek sözümüz kalmamış birbirimize. 1 Kasım : Eskiden nasıl olup da durmadan konuşabildiğimize, konuşacak ne çok konu bulduğumuza şaşıyorum şimdi. Onüç Aralık : Çok canım sıkılıyor... Ne yapacağı-

mı bilemiyorum... Sıkıntidan patlıyorum. Hep tedirginlik, ne yapacağımı bilememek... Hep yorgun, uykusuz ve sinirliyim (*Susma*) Sen okuyabilir misin, benden gizli yazdığın hatıra defterini?...

ADAM : Okurum elbet... (*İç cebinden çıkardığı defteri açıp okur*) Onsekiz Mart: Bir kadın erkeğe «Ne istiyorsun benden?» diye bağırdığı zaman, artık o kadından hiçbirşey istenemez. Bu sabah karıma seslendim, «Ne istiyorsun benden?» diye bağırdı bana... Yirmiki Nisan: Dün gece yatakta «Ben senin neyinim?» dedim... «Hiçbirşeyimsin!» diye bağırdı. Herşeyimi verdiğim, herşeyim olan, herşeyim olduğumu sandığım kadın bana hiçbirşey olduğunu söyledi. (*Kadının hıçkırıkları duyulur. Adam duvara döner, başını elinin üstüne koyup duvara dayanır. Bir süre sonra, başını çevirip sandalyeye bakarak*) Gidiyor musun?... *Karıdaki kapı kendiliğinden yavaş yavaş açılır, yine kapanır. Adam yine duvara dayar başını. Pek az sonra telefon çalar. Adam hızla gider telefonu açar*) Allo... Aloooooo...

TELEFONDAKİ KADIN : (*Adam kadını ilk önce ilgiyle dinleyecektir*) Sizi çok aradım... Çoktanberi yoktunuz... Telefonunuz hiç cevap vermedi. Ben de, telefon cevap vermese de, beni dinliyen olmasa da, ko-nuştum durdum telefona... Yoksa patlıyacaktım...

ADAM : Heyecanla telefon etmenizi bekliyordum ben de... Numaranızı bilseydim, ben arayacaktım sizli...

KADIN : Konuşacak birisine öyle ihtiyacım var ki...

ADAM : Benim de öyle...

KADIN : Geçen gün dalmışım da evdeki kediyi konuşup duruyordum, ona anlatıyordum derterimi... Sonra birden farkına vardım, acaba çıldırıyor muyum diye öyle korktum ki... (*Lami birkaç kere miyavlar*) Mutfaktayken dalıp, tencereyle, ocakla konuştuğum oluyor... Dün de saksıdaki çiçekle... (*Susar*)

ADAM : Evet? Anlatın, anlatın...

KADIN : Kocamı sevmek istiyorum... O da beni sevmek istiyor.

ADAM : Karımı sevmeye çalışıyorum... O da böyle galiba...

KADIN : Kendi yalnızlığımı taşıyamazken bir de o...

ADAM : Beni hiç bölüşmüyor...

KADIN : Dünyaya bir kere geldiğimi düşündükçe...

(*Bundan sonra, birbirlerinin dediğine hiç al-dırmadan ikisi birden konuşur, sözler birbirine karışır. Hep aynı cümleyi tekrarlarlar... Müzikli saat çalmaya başlar. Saatin melodisi hafiflerken, Adam'la kadının sesleri de zayıflar. Sahne yavaş yavaş kararır.*)

ADAM : Kendi yalnızlığımı taşıyamıyorum...

KADIN : Çekemiyorum artık yalnızlığımı...

ADAM : Kendi yalnızlığımı taşıyamıyorum...

KADIN : Çekemiyorum artık yalnızlığımı...

(*İkisi de aynı cümleyi tekrarlar*)

(İkinci Tablo)

Geçen tablodaki olayların üstünden on yıl geçmiştir. Aynı yer. Oda, eşyalar, Çiçü, bundan önceki tabloda bırakıldığı gibidir. Perde açıldığında sahne karanlıktır. Belli belirsiz bir ışık, karşı kapıya yönelir. Kilitte anahtarın döndüğü duyulur. Kapı, ağır ağır gıcırdayarak açılır. Adam girer. Çakmağını çıkararak bakar. Yağmurlu geceden gelen Adam'ın şapkası, pardesüsül sırlıklamdır. Çakmağın aydınlığında elektrik düğmesini çevirir, elektrik yanmaz.

ADAM : Elektrikli kesmişler... (Raflardan bulduğu birkaç mumu yakar, mumları duvar diplerine, köşelere, yerlere koyar. Sahne biraz daha aydınlanır. Yaşlanmış olan Adam süklüm püklümdür. Islak şapkasını, perdesüsünü çıkarır, sandalyelerden birinin üstüne atar. Elini duvarlara, raflara, kitaplara, masaya, sandalyeye sürer, eşyaları eller) Her şey toz içinde, toz, toz... (Susma) Kokuyor, kokuyor. (Soldaki kapıyı açıp bakar, birden kapar) Piki'cik, Piki'cik... (Ağlamaklı sesle Zavallı Piki'm... (Mumlardan birini eline alıp sate gider sorar) Nirey, Piki öleli çok mu oldu?... Sen de çoktan durmuşsun... (Nirey'i kurmak ister, kurgu elinde kalır) Sen susalı yıllar olmuş Nirey... Paslanıp dökülmüşsün, artık hiç türküler söylemeyeceksin yalnızlığımıza... (Kafesi indirir, bakar, kuş ölmüştür) Yumuş, Yumuş... (Mum elinde, boş akvaryuma gidip bakar, boş akvaryuma elini sokar, çıkarır, su bile yoktur. Risami'ye gider. Risami tüm kurumustur. Toprak dolu saksı boştur) Seni ben dikmiştim Risami, ben sulamış, ben büyütmiştim... Ben koklamıştım... (Ağladığı duyulur. Birden bağırır) Hanginiz sağ kaldınız, hanginiz sağsınız? Konuşun... (Telefon alıcısını kaldırır) Ses yok... Çoktaaan kesildi... (Yüksek sesle ve üzünçle) Hepiniz mi dargınsınız bana? Duvarlar da mı dargin bana? (Bağırır) Ceeessst, Vavuuuuu, siz söyleyin, konuşun... (Mum elinde bibloların yanına gider, bibloları alır, bakar, yerine koyar. Susma. Sağdaki kapıyı açtığı anda fırtınayla pencerenin kanatları çarparak açılınca bütün mumlar söner rüzgârdan) Kendi cenaze törenime gelmişim gibi hep ağlamak geliyor içimden... (Çakmağı çakıp, mumları yeniden yakar. Sandalyeye çıkıp pencereyi örterken) Karşı evlerin pencerelerinde ışık yok... (Sandalyeden iner) Eski yalnızlığımın soğuk kanayan yaralarına sığınıp ısınmak istiyorum...

KADIN SESİ : Seni yalnızlayıp üsüten başkaları değil, kendinsin...
 ADAM (Korkuyla) : Konuşan kim?...
 KADIN SESİ : Sen... Sen konuşuyorsun...
 ADAM : Hâlâ mı? Kurumadı mı hâlâ içimdeki sesler?...
 KADIN SESİ : Öyleyse düşünme... Yaşadıkça duyacaksın kendini... Asıl şimdi yalnızsın... Sen kendi bencilliğinin içine düşmüşsün... Kurtul kurtulabilirsen... Dostlarının neyini bölüştün, söyler misin?...
 ADAM (Telefona koşar) : Benim de tanımadığım birisine anlatacak detaylarım var... (Alıcıyı kaldırır, kulagina götürür, fırlatır yere, mumu alır, yürürken ayağı yerdeki Çiçü'ye çarpar. Çiçü'nün yanına çöker. Acıyla) Çiçü, Çiçü... Bütün acı pişmanlıklarımınla sana döndüm... Sana döndüm işte... Çok mu geç Çiçü... (Yerde bulduğu kolyeyi «Kendisi çıkarmıştı giderken» Çiçü'nün boynuna takar) Çiçü, barışmaya, af dilemeye geldim senden... (Çiçü'yu kaldırır, divana yaslar) Çiçü... Yine eskisi gibi oynyalım... Gül yine eskisi gibi... Çiçüm, herşeye yeni baştan başlayalım; aradan bu uzun yıllar geçmemiş gibi. Hadi!... Yeneden... (Hızla kapıdan çıkar. Kapıyı kapar. Anahtarla kilitli açtığı duyulur. Güleç bir yüzle girer. Ayaklarının ucuna basarak yürür. Çiçü'nün arkasına gelince, iki eliyle Çiçü'nün gözlerini kapar) Bil bakalım ben kimim? Yaaa, bak nasıl bildin!... Elbette... Senin hayatındaki ilk ve son erkek benim! (Çiçü'yu neşelendirmek için yapma bir neşeyle) Hadi, gölge oyunu oynayalım... Sana kedi, köpek yapayım, kurt yapayım... (Parmaklarına verdiği biçimle duvara hayvan gölgeleri düşürmeye çalışır, o yana bu yana gider, Bir türlü duvara gölge düşüremez. Birden korkuyla bağırır, dehşete kapılmıştır) Gölgem... Gölgem... Gölgem yok... Gölgesiz kalmışım... (Başını Çiçü'nün dizlerine koyup ağlar) Gölgesiz kaldım Çiçü, gölgem bile

ÇİÇÜ

yok... Sen aldın, sen!... Gölgeyi ver geri Çiçü, gölgeyi ver benim, Çiçü! Gölgesiz yaşayamam... Sana döndüm Çiçü... Ver gölgeyi!...

KENDİ SESİ (*Yankılanan kahkahalarla güldükten sonra*) : Sen de biliyorsun ki Çiçü'nün elinden hiçbirşey gelmez...

ADAM (*Çiçü'yu kucagında kaldırır, ortaya gelir. Ayakta Çiçü'ya yalvarır*) : Beni bağışla Çiçü... Bana yalnızlığı ver, şimdi benim yalnızlığım bile yok... (*Çiçü yavaş yavaş sönmeye başlamıştır*) Yalnızlıktan kurtulup mutluluk ararken kendi yalnızlığımı bile bitirdim... Çiçü, Çiçü ver benim eski yalnızlığımı, ver benim gölgeyi... (*Çiçü sönmektedir, Adam bağırır*) Çiçü!... Gitme Çiçü, gitme!... Sen kal hiç olmazsa... Çiçü gitme, bırakma beni!... (*Adamın iki kolu arasında Çiçü sönmüş, sarkmış bir lastik parçasıdır. Adam uğlamaktadır, susma*)

KENDİ SESİ : Niçin Çiçü'yu yarattın sen? Niçin Çiçü'yu arıyorsun, istiyorsun? Bencil! Yalnızlıklarını bölüşeceğin insanlara koş da kurtul yalnızlığından...

ADAM : Çok geç... Çok... Geç kaldım...

KENDİ SESİ : Yaşıyorsun... Yaşamaktasın... Yaşadıkça hiçbirşey geç değil. Yaşadıkça, bin kere yenildiğine yeni baştan başlayabilirsin...

ADAM : Geç... Çok geç... Karım gitti. Kimsem, hiç kimsem yok...

KENDİ SESİ : Yalnızlar dolu sokaklarda... Yağmurlu soğuk gecelerin yalnızları seni bekliyor... Koş onlara. (*Sahne ılık bir ışıkla aydınlanır, dipten gelen ışıklar yerine tepeden ışıklarla sahne aydınlanmaktadır, alıcısı yerde olduğu halde telefon zili çalar. Adam, alıcıyı eline alır, yine zil çalmaktadır. Adam şaşırmıştır. Kadın konuşmaya başlar*)

KADININ SESİ : Dün gece yine gelmedi... Evden çıkar-

ken de... Ah... İçimi dökmeye öyle ihtiyacım var ki...
ADAM (*Elinden alıcıyı bırakır, öyle cevap verir*) : Hanımefendi, kocanızın da derdi vardır, o da içini dökmek ihtiyacındadır birisine...

KADIN SESİ : Sız?... Sız mı konuşuyorsunuz? Bana bunu niçin önceden söylemediniz?...

ADAM : O zaman bilmiyordum ki... Ne zor öğreniliyor, ne zor... (*Gülümser*) Başkalarına gidiyorum... (*Karşı kapıya doğru giderken müzikli saat çalmaya başlar. Adam sevinçle döner, saati eline alıp öper*) Nirey, Nirey... Yalnız değilim artık...